

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

28'inci Birleşim
13 Ocak 1995, Cuma

İÇİNDEKİLER

Sayfa:

4335

I. GELEN EVRAK

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Tansel Doratlı "Karpaz Bölgesinin Ekonomik ve Sosyal Sorunları" ile ilgili gündem dışı konuşması
- Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi S. Soyer'in konu ile ilgili yanıtı. 4358-4377
2. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun "İlaç İhalesi ve Bi-Communal Projeler" ile ilgili gündem dışı konuşması.
- Sağlık Bakanı Sayın Ergin A. İlktaç'ın konu ile ilgili yanıtı. 4378-4398

3. Bağımsız Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in "Cumhuriyet Meclisinin İvedi Olarak Görümesi Gereken Konularla" ilgili gündem dışı konuşması.

- TKP, Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Akıncı'nın konuya ilişkin açıklaması.

- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Özker Özgür'ün konuya ilişkin açıklaması.

- UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın İrsen Küçük'ün konuya ilişkin açıklaması.

- Gençlik, Spor ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'ın konuya ilişkin açıklaması.

4399-4412

III. SORULAR VE YANITLARI

1. TKP, Lefkoşa Milletvekili Sayın Gülsen Bozkurt'un "KKTC Merkez Bankasının Yurt İçi ve Yurt Dışı Döviz Mevduatları ve bu Mevduatlara Uygulanan Faiz Oranları" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:10/2/94) 4412

2. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun "İstikrar Fonuna Kesilen Para Miktarı ve Ne Amaçla Kullanıldığı" Hakkında Yazılı Sorusu (Y.S.NO:2/2/94) 4412

3. TKP Lefkoşa Milletvekili Sayın Gülsen Bozkurt'un "Köy İhtiyar Heyetinin Vergi Toplama Yetkisi" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:18/2/95)

- İçişleri Bakanı Sayın Taner Etkin'in Konuya ilişkin yanıtı.

4413-4419

4. TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Emin Karagil'in "Akdoğan Köyünde Evsiz Bir Aileye Konut Tahsisi" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:16/2/94)

- İşişleri Bakanı Sayın Taner Etkin'in yanıtı.

4419-4423

5. TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Emin Karagil'in "Basın Kartları Dağıtımı" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:17/2/95)

4420

YASA TASARILARI

1. KKTC Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinin 16 Nisan 1995 Tarihinde Yapılması Yasa Tasarısı (Y.T.No:204/2/95) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 12.1.1995) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine)
2. Vakıflar Örgütü ve Din İşleri Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:205/2/95) (Başkanlığa Geliş Tarihi:12.1.1995) (İdari ve Sosyal İşler Komitesine)
3. Köy (Ev Maksatları) Suları (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 206/2/95) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 12.1.1995) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesine) (Halkın Bilgisine)
4. Suçların Davasız Halli (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:207/2/95) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 12.1.1995) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine)
5. Keçiler (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:208/2/95) (Başkanlığa Geliş Tarihi:12.1.1995) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine) (Halkın Bilgisine)

RAPORLAR

6. Genel Tarım Sigortası Fonu 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:184/2/94) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa Geliş Tarihi: 13.1.1995)
7. Toprak Ürünleri Kurumu 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:196/2/94) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa Geliş Tarihi: 13.1.1995)
8. Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 106/1/94) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.

YAZILI SORULAR

9. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan'ın, 1 Ocak 1994'ten Başlayarak Bugüne Kadar Yurt Dışına Yatırım Yapan Yerel Yatırımcıların Sayısı ve Yatırım Sahaları ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:11/2/95) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 11.1.1995) (Başbakanlığa)
10. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan'ın, 1994 Yılı'nın Aylar İtibarıyla ve USD Bazında Yapılan İhracat ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:12/2/95) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 11.1.1995) (Başbakanlığa)

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 10.15

BAŞKAN:- Başkan Vekili Olgun PAŞALAR

KÂTİP : İsmail BAŞARIR

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, III'üncü Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın, 28'inci Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Okur musunuz lütfen?

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri; şimdi gündem gereki görüşmelere geçiyoruz. Birinci madde, Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Bu kısımda, önce gündem dışı konuşmalara yer verilecek, daha sonra onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır.

Gündemimizde üç gündem dışı konuşma istemi vardır. Bunlardan birincisi, Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Tansel Doratlı'nın, "Karpaz Bölgesinin Ekonomik ve Sosyal Sorunları" hakkında gündem dışı konuşma istemidir.

İstem yazısını okur musunuz?

KATİP -

10 Ocak 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisinin 13 Ocak 1995 tarihli birleşiminde,
"Karpaz Bölgesinin Ekonomik ve Sosyal Sorunları" ile ilgili
gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

İçtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca, gerekli işlemin yapıl-
masını saygılarımla arz ederim.

Tansel Doratlı
UBP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Sayın Doratlı, buyurun.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli
milletvekilleri; herşeyden önce şunu söylemek istiyorum. Hükümetin
icraatlarını denetleme gününde, Mecliste Cuma günleri, bu ilk
kez değil, devamlı fark ediyoruz, maalesef yürütmeden sorumlu
olan Başbakan ve Bakanların burada bulunmaması üzücüdür ve bu,
ilk kez değil, devamlıdır. Bunu da kamuoyuna duyurmayı milletve-
kili olarak görev bilmekteyim.

BAYINDIRLIK VE ULAŞTIRMA BAKANI AHMET KÂŞİF (Yerinden)-
Tansel Bey; buradayız. Öyle bir duyurdun ki, hiç kimse gelmiyor
sanki.

SAĞLIK BAKANI ERGİN İLKTAÇ (Yerinden) - Varlığımız yeterli
değil?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Bu, takdir edilecek bir konu
değildir.

Önce şunu ifade etmek istiyorum. Her ne kadar Karpaz
bölgesinin terk edildiğini, Hükümet ve yürütme tarafından unutul-
duğunu gündeme getirecek isem de, bu sorunun esas kaynağının ve tüm
ülkemizde sorunların varlığını da beraberinde dile getirmek zorundayım.

Özellikle Koalisyon Hükümetinin iş başına geldiği ilk günden beri amacının, devlet gelirlerini artırmak olduğunu gözlemlemekteyiz. Devlet gelirlerini artırması pek tabii ki Hükümetin birinci vazifesidir. Fakat bu gelirleri artırırken, bir üretimin maliyetini, iki tüketicinin yaşam maliyetini yükseltmeden yerine getirmesi gerekliliğini de herhalde bu Hükümet unutmuş durumdadır. Dünyanın hiç bir ülkesinde devlet gelirleri artırılırken, üretim girdileri, üretim maliyeti bu denli artırılmamış veya bu denli Hükümet desteğinden uzak bırakılmamıştır. Dolayısıyla üretimin desteklenmediği, yaşam maliyetinin yükseltildiği bir ülkede devlet gelirlerinin artırılmasının amacının ne olduğunu da burada sormak istemekteyim ve görüyoruz ki bu devlet gelirlerinin maalesef ülkemizde partilerin seçimlerde aktif görev alanların, onların seçilmesine ve Hükümet olmalarında yardımcı olan kişilere devlet olanakları peşkeş çekilmekte ve ikinci esas önemli nokta, yaratılan hayat pahalılığı ve enflasyonun da bazı kişilere yaradığı da gözlemlenmektedir. Dolayısıyla ülkemizde ekonomik çöküntünün yanında azınlık bir grubun da büyük kârlar içerisinde olduğunu ve ceplerini doldurduğunu da gözlemlemekteyiz. Bu da Hükümetin bilinçli bir şekilde enflasyonist bir zihniyete hakim olduğu bir gerçeğidir. Türkiye'de enflasyon oranı %140'ı aşmazken, bizde %250'nin üzerine çıkmış durumdadır. Pek tabii ki halkımız bunun sorusunu soruyor. Her ne kadar Anıvatandan kaynaklanan bir enflasyondan bu ülkede de enflasyon olduğu iddia ediliyorsa da, bu ülkedeki enflasyonun Türkiye'deki enflasyondan daha yüksek olduğu gözardı edilemez, herkes

tarafından da bilinmektedir. İşte bu tutum karşısında Hükümet kendi yandaşlarına peşkeş çektiği devlet gelirlerini gözardı ederek, halkımızın sorunlarına, halkın üretici, üretken bir toplum olmasını hiç düşünmüyor gibi gözardı etmektedir. Bir toplumda eğer üretici desteklenmez, üretken toplum haline getirilmezse, o ülkede devlet gelirleri artmış, üç - beş arkadaşına, militanına bu gelirlerini çeşitli vesilelerle devletin yetkili kadrolarına atayarak, danışman adı altında olsun, koordinatör adı altında olsun, müsteşar olsun, müdür olsun, devlete bir yararı yoktur, topluma bir yararı olmamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işte bu olumsuzluklar içerisinde maalesef en büyük olumsuzluğu yaşayan bölge, Karpaz bölgesidir. Bu bölgenin unutulduğunu kabul etmek, yürütmenin görevidir ve yürütmeden sorumlu olan kişilerin bu bölgeye gidip, bu bölgenin gerçek sorunlarını yerinde inceleyip biran önce çaresini bulmak zorunda olduklarını da hatırlatmak istiyorum. Karpaz yöresinde yaşayan vatandaşlarımızın gelir kaynakları tarıma ve

hayvancılığa dayanmaktadır. Fakat üretim girdilerinin maliyetinin yüksek olması, artı yaşam maliyetinin yüksek olması, ki bu yaşam maliyetini yükselten sebepler ve faktörler, hayat pahalılığı ve buna ilâveten harçların yüksek tutulması, ruhsat, kimlik, vesaire, bunlara dayalı ulaşımın da bu vatandaşlar için zorluk çıkarması, pek tabii ki bu bölge insanının üretken insanlar olmasını engellemektedir ve örnek vermek gerekiyorsa, 1992 ve 1993 yıllarında 20,000 dönüm arazi ekilir iken, bu yıl sadece 2,000 dönüm arazi ekilebilmektedir. Bunun da sebebi, üretim maliyetinin fazla olması ve dolayısıyla 20,000 dönümden 2,000 dönüme, ekilebilen alanın 20,000 dönüm olmasına rağmen ve geçmiş yıllarda bu arazilerin ekilmesine rağmen, bu yıl sadece 2,000 dönümü ekilebilmiştir. Gidip de yerinde vatandaşa sorduğumuz zaman niçin 20,000 yerine bu yıl 2,000 dönüm ektiniz, vatandaş gayet rahatlıkla söylüyor. Bunların sebepleri, elimizde avucumuzda paranın olmayışıdır. Niçin paranız yoktur? Çünkü ekebilmemiz için, krediye ihtiyacımız vardır diyorlar. Bu krediyi bu faizlerle alabilmemiz imkânsızdır. Ekemiyoruz, elimizdeki para ancak ve ancak zor şartlar altında yaşamımızı sürdürebilmeye yeterlidir. Çünkü yaşam pahalı olmuştur. Bir kimlik kartı alacaktır, fotoğraf çekmesi ile, ulaşımı ile ve kimlik kartı için harçların yükseltilmesi, muhakkak ki halka büyük bedele mal olmuştur. Ve her hükümette herşeyin bir bedeli vardır sözü doğrudur. Ama bedelin de bir ölçüsü vardır. Eğer bir ülkede ödenen bedel, gelirin üstünde ise, o ülkede ekonomiden bahsetmek imkânsızdır. Bizim bildiğimiz, önce gelir düzeyinin, yani düşük maliyet ile fazla gelir elde edebilme sanatıdır hükümetin yapabileceği program ve toplumuna, üretken bir toplum olabilmesi için sunacağı program, maliyetin az, gelirin yüksek olabileceği bir programdır. Ama görüyoruz ki, gerek yaşam maliyeti, gerekse üretim maliyeti o kadar yüksek ki, vatandaşımız üretken bir toplum olmaktan yavaş yavaş uzaklaşmaktadır.

Tarım kredileri yeterince sübvansede edilemiyor. Dolayısıyla bu vatandaşlar da 20,000 dönüm arazi ekerken, nedense bu yıl 2,000 dönüm arazi ekebilmişlerdir. Hayvancılıkla uğraşan bu vatandaşlar, evlerini gezdiğiniz zaman, bazı evlerde 2 tane inek, 15-20 tane koyun ve bir yandan da 20 dönüm araziye ekebilmektedir.

Muhterem arkadaşlar; bu ekonomik yapı ile, hiç kimsesi üretken olamaz. Kahveye gittiğimiz zaman, kahvelerin gençler ordusu ile doğu olduğunu görmekteyiz. Bu gençler, lise mezunu gençlerdir ve hepsi de işsizdir. Bu işsizlik karşısında, Hükümet tarafından köylüye sözler verilmiş. Bu kadarını polis yapacağız, bu kadarını memur yapacağız, bu kadarını eşekleri beklemek için bekçi yapacağız denmiş. Fakat...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Neyi beklesinler?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Eşekleri, meşhur Karpaz'ın eşekleri vardır. Turist...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Eee?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Evet. Fakat bu köylüye, Dip Karpaz'a özellikle kimse yanaşmıyor, kimse ilgilenmiyor, e, en azından eşeklere bekçi olsun diye düşünmüş vatandaş, o da fazla görülmüş, o da ellerinden alınmıştır. Düşünün bir köyü. 2,000-2,500 nüfuslu bir köy ve bu köyde 100'ün üzerinde işsiz genç. Bakın, rakam veriyorum, 100'ün üzerinde işsiz genç bulunmaktadır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Çok ayıp ediyorsun Sayın Doratlı.

MUSTAFA GÖKMEN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Karpaz'a el atanlara saygı duyarız.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Saygı duyuyorsun da kim dinler?

MUSTAFA GÖKMEN (Yerinden) (Devamla) - Ben mesajı alıyorum.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayın sayın milletvekilleri.

TANSEL DORATLI (Devamla) - İşsiz değilim diyen insanın da ekebileceği, ancak 20 dönüm arazidir. 15 tane koyunu vardır veya 2 tane ineği vardır.

Kıymetli arkadaşlar; bu değerler ile insan, üretken ve yararlı insan olamaz. Ve insanımızı, üretken olamayan, yararlı olamayan, insan onuruna yakışmayacak bir duruma düşüren bugünkü Hükümet, hâlâ daha kemer sıkma politikasından bahsetmektedir. Bir yandan enflasyonist bir zihniyet ile hareket etmekte, diğer yandan kalkınmadan bahsetmektedir. Enflasyon ile kalkınmayı düşünmek, bence içerisinde hainliği de beraber taşımak demektir.

Hiç bir zaman kalkınma enflasyonla beraber olamaz. Eğer beraber olursa, bazı kişilerin cepleri dolduruluyor demektir. Eğer bu yöntem, bu anlayış devam edecekse, demek ki Hükümetten anladığımız şudur; bazı kişileri zengin etme peşindedir. Bu yöreye göz attığımızda daha gördüğümüz çok aksaklıklar vardır. Bunlardan bir tanesi, evlerin bakımsız, okulun duvarlarının bakımsız, pencerelerin kırık-dökük ve çocukların ders yaptığı okullarda sobanın olmadığını ve bu çocukların aynı zamanda giyinecek, üzerini onaracak hiç bir şeylerinin olmadığını görmekteyiz. Bunlar bu çağın, bu dönemin insanına yakışır bir durum değildir. Evini onaramayan, gelir düzeyi düşük insanlardan oluşan bu bölge, pek tabii ki bizleri düşündürmektedir ve yürütmeyi bu konuda uyarmak isterken, maalesef yürütmeden de kimseyi karşımızda böyle bir günde görememekteyiz. Tabii ki bu bakımsızlık, bu onarımsızlık, bu ilgisizlik karşısında arkasından hijenik koşulların bozulacağı ortadadır. Ve gazeteleri takip edersek, bu bölgede bazı salgın hastalıkların da, örneğin sarılık, örneğin tifus gibi hastalıkların da zaman zaman pandemik halde ortaya çıktığını görmekteyiz.

Elektrik kesintileri yüzünden dersler gündüz de olsa, yağmurlu günlerde, karanlıktan yapılamıyor. Ve bazı günlerde hocalar okula vaktinde ulaşamıyor. Herhangi bir spor yapacak kişilerin sosyal aktifitesini artıracak, kültürel ve sportif hiç bir faaliyete fırsat verecek herhangi bir altyapı mevcut değildir. Olanlar da bozulmuştur ve böylelikle hem sosyal açıdan, hem ekonomik açıdan geri bırakılmış, üretebilen, yararlı olabilen insanlar olmaktan çıkarılmıştır. Pekala, soruyorum size, eğer bu insanlar çantasını alır, iki öküzünü, beş koyununu ve tarlasını satar da İngiltere'nin kapısına dayandığı zaman ve ben burada azül isterim ve memleketini kötülediği zaman, bunun sorumlusu kimdir? Bunun

sorumlusu göç eden insanlar mıdır? Hayır. Bunun sorumlusu yürütmeden sorumlu olan Hükümettir. toplumunu yararlı, üretken bir toplum haline getirmek, yaşam koşullarını kolaylaştırmak mutlaka ve mutlaka yürütmenin görevidir. Aksi takdirde makam dolduran bir yürütmeden ileri gitmeyecektir.

Sağlık ocağı yeterince hizmet verememektedir. Yalnız Dipkarpaz'a değil, bunun Yeni Erenköy'ü de vardır. Yeşilköy'ü de vardır ve diğer birtakım küçük köyler de vardır. Bölge itibarıyla gözattığımız zaman otuz binin üzerinde insanın yaşadığı bir bölgedir. Yatırımlara göz attığımız zaman, bu insanların istihdam edilecek, hayatlarını kolaylaştıracak bir yatırımla da karşılaşmamaktayız. Bunun yanında bu dönemin, 94 yılının özellikle yarattığı ekonomik çöküntü ve durgunluk ve gerileme bu insanların yaşamını çekilmez bir hale getirmiştir. Burda yaşayan insanların durumunun derhal iyileştirilmesi gereklidir. Ve bu yöre halkının durumunun iyileştirilmesi için de Hükümetin üzerine düşen görevi vardır. Bu hayatın iyileştirilebilmesi için birtakım önlemler alınabilirdi ve alınabilir de. Bunlardan bir tanesi, alınabilecek önlemlerden en önemlisi, tarımla uğraşan, ziraatla ve hayvancılıkla uğraşan bu kesimin mutlaka ve mutlaka özel bir bölge olarak ele alınması ve bu özel bölgeye münhasır en azından bu bölge için ucuz kredi, faizleri düşürülmüş kredinin süratle verilmesi gereklidir. Süratle verilmesi gereklidir.

Bunun yanında, bu bölge insanına zorunlu olduğu harçların, ödemek zorunda oldukları harçların düşürülmesi gerekmektedir. Örneğin, otobüs ruhsatının aşağıya çekilmesi şarttır. Kimlik kartlarının, pasaport alma olanaklarının bu bölge için özel bir bölge olarak seçilip aşağılara çekilmesi şarttır. Tarım kredilerinin bu bölgeye münhasır daha düşük faizle verilmesi şarttır. Devlet bundan sorumludur ve bunu yerine getirmekle mükelleftir. Sigorta primlerinin...

BAŞKAN - Sayın Doratlı, uzayacak mı konuşmanız? Çünkü yeterli süreyi aştınız.

TANSEL DORATLI - Beş dakikamız vardır ve bitireceğiz Sayın Başkan. Beş dakikayı geçmez.

BAŞKAN - Genel Kurulun onayı gerekecek aksi takdirde.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Beş dakika daha konuşalım. Çünkü, acımız büyüktür. Yaramız derindir.

ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI AHMET KÂŞIF (Yerinden) - Yok. Bırak, bırak da tamamdır. Karpaz'ı seneye dümdüz edeceksin.

BAŞKAN - Evet, devam edin. Buyurun.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Sigorta primleri, hepimiz biliyoruz, yükseltilmiştir. Ama acaba bu yöre insanı ne kazanıyor ki bu primleri ödeyebilsin.

Dolayısıyla sigorta primlerinin bu bölgeye münhasır yaşayan halkın ya daha düşük veya hasat sonu alınmasına yardımcı olunmalıdır. Veya , ve aynı zamanda bu yöre halkının ayağına gidilip bazı harçların ödenmesi, hizmetin verilmesi şarttır. Aksi takdirde ulaşım dahi burda yaşayan insanlar için bir külfettir, bir zorluktur. Lütfen bunları gözardı etmeyelim. Çünkü, gözardı ettiğimiz takdirde bu sorunlar daha da büyüyecek ve bölge halkının göç etmesine, verimsizliğine

ve hatta bizler için yüzkarası olmaya devam edecektir.

Hasta olan vatandaşlarımızın sağlık hizmeti daha iyi görülebilmesi için o bölgeye bir hastane yapılması artık kaçınılmazdır.

AHMET KÂŞIF (Yerinden) (Devamla) - Mevcutları güzelleştirelim de bırak yenisini.

BAŞKAN - Sayın Bakan, lütfen.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Dolayısıyla, sanki o bölgede yaşayan insanlar, ben hekimlik dönemimde de yaşadım. Trafik kazası geçiren bir vatandaşın hangi şartlarda Mağusa Hastanesine ulaştırıldığını çok iyi biliyorum. Siz de biliyorsunuz Sayın Kâşif.

AHMET KÂŞIF (Yerinden) (Devamla) - Biliyorum. Çok iyi yaşadım. Biliyorum.

BAŞKAN - Sayın Bakan, söz isterseniz, biliyorsunuz veririm.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Siz de biliyorsunuz. Dolayısıyla Erenköy'deki var olan hastanenin iyileştirilmesi ve oraya yatılı hasta tedavisine artık geçilmesi gerekliliğine inanıyorum. Ama 1994 yılını tamamıyla bir çöküntü yılı olarak yaşadığımızdan dolayıdır ki, bugün halâ daha bölgeye hiçbir yatırım yapılamamaktadır. Ne sağlık hizmeti verilebilmekte, ne sosyal ve kültürel etkinlikler yapılabilmekte. Ne de insanların ürettiğinin bir değeri olmaktadır. Veya üretebilir insanlar olabilmektedirler.

Eğer insanın değeri bu kadar düşükse, bu kadar onursuz ise, o artık Hükümetin gözlerinin nasıl baktığına, nasıl algıladığına ve nasıl değerlendirdiğine bağlıdır. Ama insanoğlu

önemli bir yaratıktır ve bu önemliliğini gözardı etmekten bu bölgenin iyileştirilmesi ve gelecekte daha ciddi, daha düzenli ve daha esaslı yatırımların yapılması da şarttır. Ve geçmişte Ulusal Birlik Partisi döneminde orada, Karpaz yöresinde bir petrol rafinerisi kurulacaktı. Biz bunları basından izledik. Özel bir şirketin orada bir petrol rafinerisi kurma durumu vardı. Bugün yeni gelen Hükümetten bu konuda hiçbir ses duymuyoruz. Hiçbir şey duymadık. Ne oldu merak ediyoruz. Acaba görüştü de, işine mi gelmedi de lav etti? Nedir ortada dönen? Niye hiç yatırım yapılmıyor? Bir sebebi olmalı. Ve bu sebebi merak ediyoruz, araştırıyoruz ve Hükümetten bu yöre halkı için hizmet bekliyoruz.

Yollarından bahsetmedim. Çünkü, gerçekten yolları yoktur. Telefondan bahsetmedim. Çünkü, telefonları 6 aydır bozuktur. Ulaştırma Bakanı Erenköy'de bir kazı yapmış yeni telefon takılacak ve 6 aydır Karpaz köyüne hiçbir haberleşme olanağı yoktur. Sadece polisin telsizi ile bazı önemli hadiseler giderilmekte.

ve altı aydır telefonu olmayan bölge için, biz Kıbrıs'ta medeniyete ulaştığımızı ve iyi bir yaşam standardının yakalandığını söylemekteyiz ve bahsedebilmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gördüğümüz şudur ki, bugünkü Koalisyon Hükümeti, devlet gelirlerini artırma uğruna, ki yanlış bir yöntem seçmiştir. Devlet gelirleri, topluma maliyeti çok olacak, yüksek olacak bir yöntemle artırılamaz. Bu, yanlış bir düşüncedir. Her ne sebep olursa olsun, önce üretken bir toplum ve ondan sonra ancak ve ancak devlet gelirleri gelişmektedir. Ve bugün görüyoruz ki, hükümetin hiçbir hedefi ve görüşü mevcut değildir.

TARIM DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI FERSİ SABİT SOYER
(Yerinden) - Beş dakika olmadı mı daha?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Uzağı görebilecek bir vizyonu yoktur ve bu belirleyici hedefe ve görüşe günlük, milim milim gidebilme sanatı da yoktur. Tek yaptığı, devlet gelirlerini artırma uğruna üretimi durdurmuş, geriletmiş ve aynı zamanda toplumu işe yaramaz bir toplum haline terketmiş ve hala daha kemer sıkma politikası ile bu ülkenin daha iyiye gidebileceğini savunabilmektedir. Eğer vergisini ödemeyen varsa, mutlaka yürütmeden sorumlu olan kişiler bunları bilmektedir. Buyursunlar alsınlar.

FERDİ SABİT SOYER - (Yerinden) (Devamla) - O beş dakika dolmadı mı daha?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Ama, vatandaşı bu kadar zora sokmasınlar. Çünkü, 1994 yılında limon gibi sıkıldığı vatandaştan daha fazla sıkıp da elde edeceği birşey kalmamıştır.

Dolayısıyla, hükümeti ve yürütmeyi daha istikrarlı, daha güvenilir, hedefi olan, hedefine ulaşmak için de günlük politikalarında milimetrelilik olsun, yürüyeabilen bir hükümet olma yoluna davet ediyoruz. Aksi takdirde, çok kısa bir süre sonra, eğer bu hükümetin milim, milim dahi gidemediğini, hedefe ulaşamadığını, hedefsiz olduğunu, istikrarsız olduğunu, bugünkü durumunu gözlemlersek, pek tabii ki, sizleri erken seçime davet etmekten başka çaremiz kalmayacaktır. Hepinize teşekkür ederim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hemen. Bugünden hazırlanın. Öyle, sünnetçi korkusu vermeyin bize.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Doratlı. Sayın Bakan, buyurun.

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI FERDİ SABİT - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Mağusa Milletvekili, Ulusal Birlik Partisi Milletvekili Sayın Tansel Doratlı'nın, Karpaz bölgesinin sorunları ile ilgili getirdiği bölümlerin, önemli bir bölümü tarım ve hayvancılıkla doğrudan ilgilidir. O bakımdan, bu açı çerçevesinde kendisine yanıt vermeye çalışacağım. Şimdi, öncelikle yalnız Karpaz bölgesi için değil, bütün tarımsal üretim için çok ciddi bir sorun olan, tarım kredi faizlerinin yüksekliği bir gerçektir. %125 bir tarım kredi faizi nisbeti vardır ve bunun düşürülmesi için, çalışmalar devam etmekte.

Ancak, Sayın Tansel Doratlı, Meclis kürsüsünden tarım kredi faizleri ile ilgili eleştiri yaparken, ben, inanıyorum kendi partisinin Parti Meclisinde de Genel Sekreterine yönelik bu, tarım kredi faizleri ile ilgili olarak ne düşündüğünü sormasını dilerim. Tarım kredi faizlerinin bu çerçevede yapılmasını, incelemesini dilerim. Kooperatif Merkez Bankasının, %114'e malettiğini, beyan ettiği kredileri, %170'e nasıl çıkarttığını, bu maliyet unsurlarının neler olduğunu sormasını dilerim. Ve bunları yalnız Meclis kürsüsünden değil, bütün kamuoyunda tartışmasını dilerim.

Bu bakımdan, tarım kredi faizleri ile ilgili olarak,...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Geçen akşam ben de sordum.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Mahkeme emrilerinin de verdiği güce dayanarak, dayatma noktasında bulunanların, hatadan geri döndürülmesi için, çalışma sürdürülmektedir. Tarım kredi faizlerinin düşmesi için, devlet elinden bulunan bütün imkanları orta yere koymuş bulunmaktadır. Ancak, Kooperatif de maliyetleri aşağıya çekmelidir ve mevcut memleketteki faizlerin yükselmesinde, nazım unsur oynamamalıdır. Bunun için de, Kooperatif yetkilileri ile tartışmayı sürdürmekteyiz. Bu bir. Bu tartışma, ne Kooperatife, ne de devletin hukuki kuruluşlarına zarar verecek bir noktada inmemeliyiz.

Buna da büyük özen gösteriyoruz. Ancak tarım kredi faizleri ile ilgili olarak yapılanmada yalnız Hükümete değil, aynı zamanda genel sekreterine de sorması ve bu konuları öğrenme-sinde fayda vardır inancındayım. Kıdem tazminatlarının diğer giderlerin ordaki diğer çalışma şartlarının faizlerin maliyetine nasıl intikal ettirildiği ve aşağıya çekilmemek için nasıl direnildiği bu yapıda. Bunun da tartışılması bu toplumda net ve açık bir şekilde gereklidir. Ve maalesef bunu Hükümet olarak da yapmak durumundayız kamuoyunun indinde.

Bu belirtildikten sonra, ikinci bir noktaya gelmek istiyorum. Şimdi Karpaz'daki bütün taşlar hep 1 Ocak 1994'ten sonra düştü yere. Karpaz'daki bütün yağmurlar da 94'te yağdı. Yıldırımlar da. Yollardaki bütün çukurlar da 1994'te oldu. Kahvelerde bulunan bütün işsizler de 1994'te oluştu.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 94'te ne yaptınız, onu söyle?

FERDİ S. SOYER (Devamla) - 94'te oluştu. Yani Karpaz'da bulunan bütün olumsuzluklar, memlekette olan bütün olumsuzluklar gibi hep 1994'te meydana geldi. Böyle bir konu yoktur.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - E düzeltecen diye geldin. İddialıydın.

FERDİ S. SOYER (Devamla) - Böyle bir konu yoktur. Düzeltilmesi için elden gelen bütün çaba yapılmıştır ve bu ülkenin tarihinde hayvancılığa ve hayvancılığa bu Hükümet döneminde verilen destek kadar hiçbir dönemde verilmemiştir. Ve hayvancılığın, ekonomik ve sosyal problemlerinin aşılmasında bu dönemde atılan adımlar kadar da atılmamıştır ve üretime ve üreticinin kendisine gelirin dönüşülmesi yönünden bir gerçek gelirinde artış, bu Hükümet döneminde yaşanmıştır. Bu, yalnız Karpaz bölgesi için değil, her taraf için bir realitedir.

İkinci bir unsur, Karpaz bölgesinde hayvancılığın geliştirilmesi için 1 Ocak 1994'e kadar yıkık olan ve kullanılmaz durumda bulunan Veteriner Dairesinin binasını Plânlama ve İnşaat Dairesi ile işbirliği içinde kendi imkânlarımızla

kurduk. Şimdi hedefimiz, Karpaz bölgesine bu veteriner binasının tamirinden sonra araç ve gereçle ki, yoktur Veteriner Dairemizin ordaki bir aracı. Yoktur. Bu araçları da temin ederek Veteriner Dairesine, bölgeye yönelik hizmetini bu binaya da kavuştuktan sonra, bunun da tamirati yapıldıktan sonra sunmak ve geliştirmektir.

İkinci Karpaz bölgesi ile ilgili yaptığımız plânlama ve proje şudur: Bunu da söyleyim. 1995'te bu da hayata geçecektir yani. Bütün çarklar dönmeye başlamıştır ve 95'te bu da hayata geçecektir. Yeni İskele'de kurduğumuz Toprak Ürünleri Kurumunun merkezi gibi. Bu merkezin bölge insanlarına yarattığı ve maliyetin hayvancıya düşmesinde büyük bir unsur teşkil eden bu özelliği gibi, Karpaz bölgesinde de merkezi bir yerde projelendirilmesini hazırladık, bitirdik. Torak Ürünleri Kurumunun bütün unsurları ile beraber bir şubesi ve aynı zamanda Devlet Üretim Çiftliğinin orada bir merkezi açılacaktır. Böylece üreticinin gerek hayvansal üretimde ihtiyaç duyduğu girdilerin tedariğindeki maliyetinin aşağıya düşürülmesi nakliyat açısından ve hizmetin ayağına götürülmesi. Gerekse Devlet Üretim Çiftliğinin bölgede hayvancılığın gelişmesinde nazım ve yönlendirici bir rol oynaması için bu yerde bir merkez projelendirilmiştir ve bunu kendi imkânlarımızla hayata geçireceğiz. Bu, projelendirilen olaylardır.

Bunun , yanı sıra 1994 yılı içerisinde Karpaz bölgesinde turizm'den sorumlu Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı, Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile koordinasyon içerisinde Erenköy bölgesine turistik alanlara elektrik götürülmesi için Kıp-Tek'in de katkıları ile ciddi bir proje geliştirilmiştir ve bu uygulanmaktadır. Bu bölgedeki turistik tesislere elektrik enerjisinin götürülmesi. Böylece bu altyapının o yörede turizme yönelik bir gelişmenin sağlanabilmesi için de

bir katkı ve unsur olması sağlanacaktır. Bu da, bu dönemde gerçekleşmiştir. Karma Ekonomik, KEK Raporuna da giren ve bu çerçevede ele alınan bir biçimi ile, Karpaz bölgesinin, milli park olarak belli bir yöresinin geliştirilmesi ve bu yöreye Turizm ile işbirliği içerisinde, Bayındırlıkla işbirliği içerisinde bu yörenin doğal bitki yapısını ve doğal düzenlemesini, turizmin tam anlamı ile hizmetine sunulacak ve yöre insanına da ekonomik bir gelişme çerçevesinde bir imkan verecek bir düzenleme ile bu iş ele alınmalıdır. Bütün siyasal yaşamımızda, biz de, sizler gibi o yörede bulunan insanlarız. Ve her gittiğimizde, o yörenin ağır sorunlarına, ağır ekonomik sorunlarına yanıt olarak verdiğimiz tek birşey vardır. Bu bölgeye üretimi geliştirmek zorundayız. Şu kadar polis, bu kadar memur, o kadar bilmem ne dairesine işçi almak gibi bir vaat yoktur ve bu vaati vermek yanlıştır.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Siz verdiniz bu vaati. Köylü istemez zaten.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Bu vaati vermek yanlıştır ve böyle bir vaati biz vermedik. Ha, bunu bu çerçevede alıp değerlendirmek hatadır. Bu insanları esas olan unsur çerçevesinde üretime ve bölgeyi üretime açacak tedbirleri almak durumundadır. Ve o yörede diğer bakanlıkların, Sağlık, diğer efendim kesimlerin belli çalışmaları vardır. Ama bunların tümünü sonuçlandırmak, 1 Ocak 94'den bugüne kadar, hepsini bir anda bitirmek mümkün değildir ve bu da bir realitedir, bir gerçektir. Ama, adımlar atılmıştır, ileriye doğru gidilmektedir. Bunda da, kuşkusuz o yörede yaşanan ekonomik problemleri de dikkate alarak hızlanmak, çabuklaşmak, önümüzde duran ciddi bir görevdir. Ve yine, o yörede özellikle hayvancılığı geliştirme ve maliyetleri düşürebilmek için, yem bitkileri ekimine prim vererek, yem bitkileri ekimini teşvik edecek projeleri daha da geliştirerek uyguluyoruz. Böylece bu çerçevede, bu geçmişte olan olumluluğu daha da geliştirmek, bizim önümüzde duran bir hedefdir, ki, bu anlamdaki üretimin maliyetlerini düşürelim ve yöredeki hayvancılığın gelişmesine de ciddi bir katkı yapalım.

Ancak, bir şeye daha dikkat etmek gerekiyor kanısındayım. Bunu da net bir şekilde söylemek gerekir. Politik yaşamda, özellikle insanların dertlerine yönelik, kimi zaman söylenen ve belli ölçüde hareket eden bir kısım oluşumların ve verilen vaatlerin, gün gele topluma çok kötü bir bumerang gibi döndüğünü çok, pek çok örnekte yaşadık. Bundan biri de, Karpaz bölgesinin o doğal güzelliğini, Karpaz bölgesinin, bizim adamızı gerçekten çok güzel bir çerçevede yaşatacak olan, doğal çerçevesini bozacak, değiştirecek, sanayileşme adına atılacak adımların, bu çerçevede dikkatli bir şekilde seçilmesidir. Eğer bu doğa değişirse, bu doğa Karpaz bölgesinde yıkılırsa, bunun yerine siz birşey koyamazsınız, onu yeniden üretemezsiniz, o güzelliği, o şartları siz, yeniden bulamazsınız. Onun için, petrol rafinerisi ve benzeri noktalardaki pozisyonları, bununla birlikte düşünüp hayata geçirmek gerekmektedir. O bakımdan, uygun yerleri seçmek, uygun düzenlemeleri yapmak ve belli bir dönemde o yöreye belli bir umudu yaratmak için, atılan adımların ve verilen sözlerin maddi temelinde incelenmesi ve gerçekçi anlamda tespit edilmesi ile hareket etmek mümkündür. Çünkü, atılacak bir adımda, biz, geleceğe yıkılmış, geleceğe, ah bizim, bizden eski kuşaklar, bu yöreyi niçin bu hale getirdi gibi bir noktayı asla düşündürmemeliyiz, asla tartıştırmamalıyız. Bugün İstanbul'da insanların İstanbul'u tartıştığı gibi. Onun için, bu noktada bu özelliklere dikkat etmemiz gerekir. Doğayı, çevreyi kendi doğallı içerisinde geliştirecek özellikleri ve o yöredeki ekonomik olanakları geliştirecek pozisyonları değerlendirmemiz gerekir inancındayım. Onun için ciddi incelemeye, ciddi araştırmaya ve atılan sözlerin bu araştırmalara dayanılır olmasına ve her yönü ile incelenmesine ihtiyaç vardır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çok kısa, bir genel görüşme olduğu için.

BAŞKAN - Olduğunuz yerden lütfen. İki kelime ile. Aksi takdirde söz veremem.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Yok.

BAŞKAN - Genel görüşme değildir.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Çok kısa olacak Sayın Başkan.

BAŞKAN - Genel Görüşme değildir Sayın Doratlı.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Sataşma var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hayır. Sataşma yoktur Sayın Milletvekili.

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI FERDİ S. SOYER (Yerinden) - Genelleme yapsın Sayın Başkan.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Çok kısa. İki dakikayı geçmez.

BAŞKAN - Lütfen Sayın Milletvekili.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - E, hiç konuşmayalım madem o zaman.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hakkı var Sayın Başkan, İktüzüğe göre.

BAŞKAN - Yoktur. Olduğu yerden çok kısa olarak soru sorabilir. İktüzüğü bana öğretecek değilsiniz Sayın Angolemlî. Lütfen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Yeni usûl mü çıktı şimdi? Onu da söyle.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Soru sormayacağız. E olmaz öyle şey.

BAŞKAN - Olduğu yerden çok kısa sorabilir.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Olmaz Sayın Paşalar. Kısa da olsa orda cevap verme hakkım var.

BAŞKAN - Sayın milletvekili, buyurun.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Tatmin olmadım efendim verdiği cevaplardan.

BAŞKAN - Buyurun, yerinizden soracaksanız sorun.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Verdiği cevaplardan tatmin olmadım.

FERDİ S. SOYER (Yerinden) (Devamla) - Devam edin Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; ikinci gündem dışı konuşma istemi Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun, ilaç ihalesi ve Bi-Communal projelerle ilgili gündem dışı konuşma istemidir. İstem yazısını okur musunuz lütfen?

KÂTİP -

12.1.95

K.K.T.C. Meclis Başkanlığına,

13.1.95 tarihinde yapılacak birleşimde "İlaç ihalesi ve Bi-Communal" projelerle ilgili olarak gündem dışı bir konuşma yapmak istiyorum. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Ertuğrul Hasipoğlu
UBP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Hasipoğlu.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; hükümetler programları ile tutanaklara geçirdikleri ifadeleri ile bağlıdırlar. Aksini düşünmek veya aksini yapmak gibi hükümetlerin bir lüksü olamaz. Doğru değildir. Yani siz Hükümet Programınızda şunu şunu yapacağız dersiniz ve yapmazsanız, böyle bir lüksünüz olması mümkün değildir. Yapmak zorundasınız. Yani stabil para birimine geçeceğim. Kimlikle girişleri kaldıracağım. Polisi İçişleri Bakanlığına bağlayacağım. Memleketi karanlıktan kurtaracağım. Memlekette zam olmayacak, pahalılık olmayacak dersiniz, memleket güllük gülistanlık olacak dersiniz ve bunu yapmazsanız, o zaman hesap sorma görevi bize gelir. Şimdi siz, tutanaklara geçmiştir. Daha önce de söyledim ilaç ihalesi konusunda. Hükümet Programını eleştirirken Sayın Başbakan orda benden hesap sordu. Niçin ihaleyi yapmadın? Kasım'da-Aralık'ta ihaleyi yapman lazımdı. Hastaneleri ilaçsız bıraktın dedi. Ben gerek-cemi söyledim. Şimdi onları uzun uzun anlatmaya ve vaktinizi almak da istemiyorum. Benim çok makûl bir gerekcem vardı. Ama döndü, o ilaç ihalesi 30 Mayıs'a kadar uzatıldı ve 30 Mayıs'ta yaptı. Şimdi soruyorum. Sayın Başbakan ilgili Bakandan bunun hesabını sordu mu? Ben, o günün şartları içerisinde

seçim olduğu dönemde bunu, gelecek Hükümetin yapmasının doğru olduğuna inandım. Ama bugün dünkü gazeteleri açın. İlaç ihalesi ilanları vardır. 8 Şubat'a kadar devam ediyor. Peki, siz Kasım'da, Aralık'ta Sayın Bakan, benden hesap sordunuz burda. Niçin Kasım'da, Aralık'ta yapmadın bu ihaleyi diye? Ben şimdi size soruyorum. Siz niye yapmadınız, 8 Şubat'a bıraktınız? O zaman ya beni itham ettiğiniz sözleri geri alacaksınız. O sözleri geri alacaksınız veyahut bu halka bunun hesabını vereceksiniz.

Diğer konularla ilgili, Sayın Bakan bana akıl verdi. Yazılı soru önergesi ver, cevap vereyim dedi. Onun için de yazılı soru önergesi verdim, onun da cevabını merakla bekliyorum. Bekleyeceğim. Bu da benim en doğal hakkımdır. Yani özetle söylemek istediğim; sizin tutanaklara geçirdiğiniz ifadelerinizi yerine getirmeme gibi bir lüksünüz olamaz.

O halde, bunun gerekçelerini bu kürsüden bu millete ifade etmek zorundasınız.

Gelelim gazetelere. Bu konuyu, yazılı soru önergesi verdiğim için de, fazla uzatmak istemiyorum.

Gelelim, bi-communal projelere. Geçenlerde okumuşsanız, Halkın Sesi Gazetesi'nde Levent Özadan imzası ile de bu konu kamuoyuna yansıtılmış, medyaya intikal etmiş. Gerçekten önemli, halkın da bu konuda bilgisi olması gereken bir konu.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bi-communal projeler, toplumların ihtiyaçlarına göre hazırlanmış ve Birleşmiş Milletler tarafından, yöneticiler tarafından finanse edilen projelerdir. Biz de Sağlık Bakanlığı olarak, iktidarım zamanında bu tip projeler hazırladık ve bunları da gerçekleştirdik. Birtakım projeleri de hazırlama safhasında bıraktık. Şimdi, onların takibi durumundayız. Bunları birazcık da açayım. Neler yapıldı bu projelerle? Bilmekte bana göre büyük yarar vardır. Mesela, Dr. Nalbantoğlu Hastanesinin yapımında ve tefrişinde, UNCHR'in bi-communal projelerinin yeri vardır. Henüz tamamlanmamış, ama bir kısmı tamamlanmış.

Özürlüler Merkezi, yine bi-communal projeler çerçevesinde yapılmıştır. Şu anda inşaatı devam eden, 90 yılında bizim tarafımızdan temeli atılan, halen inşaatı bitirilmemiş olan, Devlet Laboratuvar'ı, bi-communal projeler çerçevesindedir.

Tomografi aleti, hastanede kullanılan kobalt 60 cihazı aklıma gelen, şu anda aklıma gelen, bi-communal projeler çerçevesindedir. Ve daha önceki konuşmalarında da ifade ettim. Biz, bu tip Birleşmiş Milletler yardımlarını da, daima şükranla anıyoruz ve bunların gerçekleşmesine yardımcı olan, ilgililere de şükranlarımızı sunuyoruz.

Şimdi, bi-communal proje tahtında, bize göre çok önemli bir konu vardı. Bu, bizim topluma bir yerde dayatılmış bir konuydu. MS Projesi. Multibilis genesis vakaları idi. Bunu yürüten Leftkos Midiltin isimli bir, hem Amerikan vatandaşı, hem Kıbrıs Rum asıllı bir doktor. Bizim edindiğimiz istihbarata göre, bu doktorun Amerikan Kongresinde bir yakını veyahut arkadaşı mevcut imiş. Bu vesile ile, bir bi-communal proje yaptırılmış, bundan her iki toplum istifade edecek denmiş ve bu projeden oldukça da yüklü para alınmış. Şu anda Rum tarafında sanıyorum, Çikko Manastırının olduğu yerde de bir merkezin inşaatı ya tamamlanmış, ya tamamlanmak üzere. Bu MS Projesi ile ilgili Ünite, şu anda Makarios Hastanesinde devam etmektedir. Ha, bi-communal proje demek, iki toplumun ihtiyaçları demektir. Biz eskiden, bizim kendi ihtiyaçlarımızı öne çıkarır, ona göre proje yapardık, Rumlar kendilerine göre proje yaparlardı. Ancak, yanılmıyorsam 93 yılı veya 92 yılının sonu idi, bize Birleşmiş Milletlerden verilen, istenen veyahutta söylenen şeydi. Bundan sonra projeler, her iki toplumun faydalanacağı projeler olacak. Misal; kanalizasyon sistemi gibi. Yani siz, kanalizasyon sisteminden her iki toplum yararlanıyor, MS Projesinden her iki toplum yararlanacak. Biraz sonra söyleyeceğim bizim nasıl yararlanıp yararlanmadığımızı. İşte, yapılacak bu projelerden de, yine iki toplum yararlanacak. Aksi takdirde, biz, bi-communal projelere para vermeyeceğiz dendi.

Şimdi, öyle bir duruma gelindi ki, bize bir parmak bal ağızımıza çalınıyor, öbür taraf deveyi hamuğuyla yutuyor. Yani, bi-communal projelerden, bizim MS Projesi ile ilgili, yani multibilis genesis Projesi ile ilgili, bizim kazancımız, kazanımımız, üç tane doktor arkadaşımızın eğitime gitmesi,

bir EMG cihazının alınmış olması, bunun dışında bir kazanımımız olmadı. Ancak onların ne kazanımı oldu? Bir hastane yapılıyor onlara. Bunun dışında Cefri isimli bir Profesör bu konuyla ilgili bir araştırma yapıyor her iki tarafta da bu araştırmayı sürdürüyor. Şimdi baktık ki bu konuda biraz evvel de söylediğim gibi bizim ağızımıza bir parmak bal, obür taraf deveyi hamutıyla yutuyor. Bizim buna tepkimiz oldu. Evvela üç doktor arkadaşımızı bu projeden çektik. Gitmelerine izin vermedik, hastaları da göndermedik. Şimdi her yıl kongreye rapor verilmesi lâzım, bunu yürütenler tarafından. Yani işte şu kadar Türk hasta gördük, şu doktorlar bu işi yaptı. Şimdi biz bunu gönderdiğimiz zaman onlar da işte nasıl olsa bu proje bi-Communal'dir, her iki taraf da istifade ediyor, onlar Birleşmiş Milletlerden veyahut da Amerikan Kongresinden bunun parasını alıyordu. Biz dedik ki eğer MS projesi o tarafta yürütülecekse, bunun karşılığı olarak Kalp Hastanesi de bizim tarafta yapılacaktır. Aksi takdirde biz bu MS projesinden de bi-communal Projelerden de hepsinden vazgeçtik. Hatta uzun süre bize tahsis etmiş oldukları 1,8 milyon doları da almadık. Bu tepkimiz, bu mesajımız yerini buldu ve Kalp Hastanesinin bi-Communal Proje tahtında Türk tarafında yapılması onaylandı. Bunun için biz hatta bir vakıf kurduk, o taraf da bir vakıf kurdu, Vasiliu'nun hanımı o vakfın başına geçti. Biz de bu tarafta bir vakıf kurduk, Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlığında bir vakıf kuruldu. Bu vakfın faaliyeti şu anda nedir, ne değildir bilemiyorum. Devam ediyor mu etmiyor mu onu da bilmiyorum, herhalde Sayın Bakan bize bu konuda gerekli bilgiyi verecektir. İşadamları, doktorlar, politikacılar bu vakfın içerisinde, bu Kalp Vakfının içerisinde vardır. Ticaret Odasında toplantısı yapılmıştır, ondan sonraki gelişmeler hakkında herhangi bir bilgin yoktur. Halp Hastanesinin ,Doktor Burhan Nalbantoğlu Devlet

Hastanesinin arkasındaki 17 dönümlük sahada inşa edilmesi ile ilgili mutabakat da o tarafın Amerikan elçiliği, Lamb ve bu projeyi yürüten UNDP'nin başı Miss. Lazan'la beraber yaptığımız müşterek toplantıda, müşterek yemekte kabul edilmiş ve bunun için de 20,000 Kıbrıs Lirası Bakanlığa verilmiş ve tabii bizim mali mevzuatımız nedeniyle de Türk Parasına çevrilen bu para Maliyede maalesef bugün eriyip, dolayın değer kazanmasıyla, nedeniyle de eriyip gitmiş. Ben müteaddit defalar bu konuyu gündeme getirdim. Bu Meclis Kürsüsünden ne oldu bu dedim. Çünkü elimizden gidecek. Biliyorum Rumların emeli, hevesi, arzusu, isteği bu projeyi MS Projesinin yanında yaptırmak, hatta bir ara o hale geldi ki bizim tarafa bir poliklinik yapılsın, o tarafa da hastane. Yani gene bizim ağızımıza bir parmak bal, deveyi hamutıyla onların yutması. Onun için biz buna hep tepki gösterdik ve gerçekten büyük reaksiyon gösterdik. Neticede şimdi aldığım duyumlara göre 20,000 Kıbrıs Lirası daha gelmiş bu dönemde. Doğru mu, değil mi herhalde bize Sayın Bakan bu konuda da bilgi verecektir. Ama bildiğim kadarıyla bu konuda herhangi bir ilerleme aşağı yukarı bir- bir buçuk sene içerisinde yapılmamıştır, olmamıştır. Endişe ederim ki bu proje Rum tarafına kaydırılmasın. Bizim toplumumuz için hayati önemi haiz projelerden bir tanesidir. Bizim ülkemizdeki sağlığın gelişmesi açısından çok önemlidir. Benim çok önem verdiğim bir husustur, çok direndiğim bir husustu.

Bizim harici tedavi giderlerinin en büyük bölümü kalp hastalıklarıyla ilgilidir. Kalp hastalıklarına gider. Onun için hem toplum olarak bundan kurtulmuş olacaktık, hem de kalite olarak da çok iyi bir konuma girmiş olacaktık. Onun için benim hassaten Bakanlıktan ricam şudur. Bu konuya gerekli önem, gerekli özen gösterilsin. Hatta bizim zamanımızda Bakanlar Kurulunun almış olduğu bir karar vardır. Avrupa Ekonomik Topluluğunun 5 milyon Dolar hibesi vardır Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne. Yani onların ifadesine göre Türk Toplumuna 5 milyon Dolar hibe ediyor. Bakanlar Kurulunun bu 5 milyon Dolar'ın sağlıkta kullanılmasıyla ilgili kararı vardır. Yaniz biz o zaman bir hazırlık yapmış ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde sağlığın belli bir yere gelebilmesi için, problemlerinden kurtulabilmesi için 5 milyon Dolara ihtiyaç olduğu ve bunların hatta projelendirdik, bir çalışma yapmıştık. O konuda herhangi bir ilerleme olmadığını gözlemlemekteyim. Yani şu anda 5 milyon Dolar Avrupa Ekonomik Topluluğunun vereceği hibe. Kredi değil, hibe, Kıbrıs'ta, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde sağlık sorunlarının aşılmasında bana göre çok önemli bir faktördür ve Bakanlar Kurulunun da bu konuda almış olduğu bir karar vardır. Bunun ttekrar bununla ilgilenilmesini, bunun hayata geçirilmesi hususuna bilhassa dikkati çekmek istiyorum. Yani bugüne kadar toplumda hep lâf üretildi, iş üretilmedi. Bir şey yapılmadı. Ha, haklarını yemeyim ne yapıldı? Zam zam'da dünya şampiyonu olduk, enflasyonda dünya ikincisi olduk. Bunları başardılar. Ama bunun dışında mevcut hiçbir yatırım, bunun dışında hiçbir üretim, bunun dışında memlekette herhangi bir aydınlık görülmedi. Bilakis, ülke karanlığa gömüldü. Onun için hep söylüyorum. Bu kürsüden hep söyledim. Lâf üretmek değildir marifet, iş üretmek lazım. Büyük lâf etmemek lazım. Büyük lokma yemek ama büyük lâf etmemek lazım. Ettiğiniz lâfın da, tutanaklardan bir gün karşınıza çıkacağını bilmeniz lazım. İşte ilaç ihalesi dediniz. Niçin Ekim'de, Kasım'da, Aralık'ta yapmadınız

dediniz? 8 Şubat'ta bu sene. Ne vardı? Seçim de yoktu, bir şey de yoktu. Niçin 8 Şubat'ta yapıyorsunuz ilaç ihalesini? Gidin bugün hastanelerde ilaç yoktur. Hiç ilaç yoktur. Hayati ilaçlar eksiktir.

Onun için değerli arkadaşlar; bizim Hükümetten beklediğimiz, hükümetlerin hiçbir şekilde mazaret üretme hakkı yoktur. Hükümetler çare müessesesidir. Ama maalesef DP-CTP Hükümeti çare müessesesi olamamış, hep mazaret üretmiştir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür eder, eğer dinlediyse Hükümet de yok sıralarda. Bakınız muhalefet iktidardan daha fazla Meclis sıralarında. Bu da bu Meclise gösterilen ilginin, bu Meclise gösterilen ciddiyetin bir ifadesidir, teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hasipoğlu. Sayın Bakan buyurun.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; değerli arkadaşım Sayın Hasipoğlu'nun konuya gösterdiği duyarlılığa teşekkür ederek önce söze başlamak istiyorum. Diline pelesenk yaptı derler ilaç ihalesini. Bunu ben daha öncede söyledim kendisine. Arkadaşlarımız hazırlıyorlar. Merkezi ihale Komisyonunun bilgisayarından verilen teklif, piyasadan alınan teklif, devletin ne kadar dolandırılmaya çalışıldığı ve piyasadan alınan elden teklifler arasındaki farkı Merkezi ihale Komisyonu, Sayıştay ve ilgili birimimiz arasında yapılan mutabakat sonucunda niçin spot alımı yapıldığının detaylı dökümünü önünüze gelecektir ve bu Meclise bunu da dağıtacağız.

Bu çalışma yapılmıştır. Ama bunu ikide birde sanki şaibeli bir iş yapılmış gibi imalı bir biçimde halen Sayın Hasipoğlunun üstüne...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Cevap vermiyorsun, biz de söylüyoruz.

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla)- Yok efendim, size söyledik. Bütçe müzakerelerinden önce de söyledik, bütçe müzakeresinde de de söyledik.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Biz de yazılı istedik.

BAŞKAN- Lütfen Sayın Hasipoğlu, lütfen.

ERGİN A. İLKTAÇ- Hodri meydan dedik Sayın Hasipoğlu, Meclise de çağrı yaptık, Araştırma Komisyonu kurulsun, araştırılsın. Hodri meydanımızı bir daha çekiyoruz. Yağma yok. Bizim dönemimizde şaibeli icraat yoktur, olmadı, olmayacak. Geriye dönük sayfaları açarsak ne kadar şaibeli uygulama olduğu meydandadır. Mal meydandadır, kamuoyunun meydanındadır. Bilgisindedir. Onun için konuları böyle şaibeli icraat varmış gibi şey yapmayın lütfen, çarpıtmayın. Konuları objektif olarak ortaya koyalım. Aksi taktirde "açtırtma kutuyu, söyletme kötüyü" olur. Devletin organları burdadır, Sayıştaylık da burdadır, Savcılık da gündemdedir. Merkezi ihale Komisyonunun çalışmaları da meydandadır. Meclis her şeyin en önemlisi, getirin Araştırma Komisyonu kurulmasını, hemen oy verelim araştırırsın efendim Meclis. Ha yok eğer seçim vardı diye Devlet Hastanelerinde kullanılması gereken yuvarlak söyuleyim ben, 500 civarındaki ilâcın, total, tıbbi malzeme ve diğerleri de dahil olmak üzere, bir tek çizgi çizilmeyecek, ilgili daire müdürünüz ve diğerleri köy köy gezecek, siyasi propaganda yapacak, 1 Ocak 1994'ten sonra, yani Hükümet göreve gelince, 94 yılının ilâç ihalesinin niçin açılmadığının sebebi sadece seçim olayı değildir. Liste çalışması, yani ilâç ihalesine hangi kalemden ne miktarda ilâcın ihaleye çıkılacağına çalışması

maalesef biz göreve geldikten sonra başlatıldı. Bir tek çizgi çekilmedi.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Nerden bilirdi göreve senin geleceğini de hususi yapacak? Nerden bilirdi?

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla)- Açıkçası çalışma yapılmadı efendim. Şimdi prosedürü anlatayım ben. Biliyor Sayın Hasipoğlu ama Sayın meclis üyelerinin de bilgisine gelsin ve tutanaklara da geçsin. Bütçe müzakereleri başlarken öngörülen ödeneğin emanete alınması ve ihale koşullarının başlatılabilmesi için bir yazı yazılır Bütçe Dairesine. Bütçe Dairesi de bu işlemler devam ederken o paranın emanete alınıp alınmayacağını, Bütçenin yasalaşma süresinin tamamlanması tamamlandıktan sonra da serbest kalması koşuluyla ve o yasalaşma süresi içerisinde herhangi bir bağlantıya girilmeden normal işlemlerin yapılması gerektiğini, yani biz özellikle zaman kazanmak açısından Merkezi İhale Komisyonunun efendim müracaat, teklif kabul etme süresi, ondan sonra değerlendirme süresi, değerlendirildikten sonra bağlanan ihalelerin ecza depomuza geliş süresine kadarki mevcut mevzuatımız içerisindeki yasal prosedür maalesef üç-dört aylık bir süredir. Bunu daraltmaya çalışmış olmamıza karşın bu mevzuat, bu yapı bu şekildedir. Dolayısıyla bu işlemler yapıldı. Geçmişte de bir tek yazı yazıldıydı, tarihini de vermiştim o günlerde, tekrarlamaya gerek yoktur. Ama esas sorun seçim değildi. Kaldı ki siz bütçenizi bir-iki saatin içinde de geçirdiydiniz. Bu tek partili parlamento çatısı altında iki saatin içerisinde 94 Bütçesi geçtiydi. Emanete alınıp ilgili miktarın, ödeneğin ve ona dönük ihalenin sonuçlandırılması için mevcut ihtiyaç listelerinin tamamlanması ve bu bahsettiğim sürecin başlatılması gerekirdi. Bunlar yapılmamıştı. Sadece seçim nedeniyle değil ve ancak biz o dönemde 1 Ocak 1994'ten sonraki dönemimiz içerisinde acil olanları, yani hayatiyeti acil olanlar, bilâhare elimizdeki stokların dikkate alınarak bitmesi muhtemel diğer süresi içerisinde de ikinci etabı gerçekleştirmiştik.

Şimdi bu yıl böyle değil. Yazıldı, işlemler tamamlandı, tarihleri de vardır. Ekim 94 tarihinde çalışma tamamlandı. Yeni bir ilaç listesi üzerinde. İlgili servislerden alınan görüşler ışığında süre tamamlandı. Yazılar yazıldı, emanete alındı. Yalnız dediğim gibi bütçe henüz yasalaşmamıştır.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hep öyle olur.

ERĞİN ABDULLAH (Devamla) - Buna rağmen, buna rağmen, biz dedik ki teklif süreleri bir aydır, o teklif süreleri doluncaya kadar zaten bütçe yasalaşacak. Dolayısıyla en azdan biz teklifleri alalım ve bütçe yasalaştıktan sonra da yasal prosedür zaten doğal olarak işlemektedir, o koşullar içerisinde de bağlansın. Mukaveleler yapılsın ve gerekli bağlantılar yapıldıktan sonra depomuza girsin.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Niye olmadı?

ERĞİN ABDULLAH (Devamla) - Oluyor işte.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - 8 Şubat.

ERĞİN ABDULLAH (Devala) - Bağlanacak. Teklifler, yazayım burda vardır önümde, teklif 8 Şubat'ta bitecek. Süre aylıktır. Bir aylık süre vardır. Daha geriden gidelim, 1/95 sayılı Yasayla şöyle böyle şartname miktarı ihale Komisyonunun gündemine getirildi ve 462 tür ilaç, 8 tür hemodiyaliz malzemesi, 23 tür hammadde reaktif laboratuvar malzemesi. 28 tür dişçilik ilaç ve malzemeleriyle 62 tür tıbbi malzeme için liste hazırlandı ve bitti. Geçen yıl bu yapılmamıştı Sayın Hasipoğlu, mesai arkadaşlarınız seçim kampanyalarınızı yürüttükleri için...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Hepsi yapılmıştı.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Hiç yapılmamıştır. Mal meydandadır. Onun için görevden alınmıştır. Onun için görevden alınmıştır. Mart ayına kadar oturdu, çizgi çekmedi, listeyi bile hazırlamadı ama senin ve diğer Ulusal Birlik Partili milletvekillerinin seçim kazanması için köy köy dolaşmışlardır. Olay budur, çaptırtmayın lütfen.

Dolayısıyla, 3 Ocak 95'te ihaleye çıkılmıştır. 3 Ocak 95'te ihaleye çıkılmıştır. Mevzuat gereği teklifler gelecek ve 8 Şubat'ta bitecek, ondan sonra değerlendirilip bağlantılar yapıp Merkez Ecza Deposuna gelmesi için gerekli ilaç bağlantılarıyla birlikte gelecektir. Hiç de öyle hayati ilaçlar özellikle bu sağlık servislerinin hastanesinde eksilmemiştir. İddia ediyorum, aksine her zaman söylerim, sarı ilacı ihmal ederiz, efendim benzeri asprini, panadolu gerekirse kısın ama hayati önemi olan ilaçları kesinlikle eksiltmeyin. Bu bir politikadır. Sarı ilaç eksilsin, gitsin vatandaş dışardan on bin Türk Lirası ödeyerek alsın bir sarı ilacı. Ama bir kanser ilacını, bir diyaliz hastasının kullanacağı bir ilacı ve benzeri diğer hayati önemi olan özellikle alım gücü, vatandaşlarımızın alım gücünü aşan fiyatları olan ilaçların hastanelerimizde eksikliği mümkün değildir. Bu, 24 saat içerisinde Londra'dan, İstanbul ve benzeri diğer merkezlerimizden sürekli tedarikide yapılmaktadır. Her dönemde yapılmıştır, yapılmaktadır. Ama öncelik, hayati önemi olan ilaçlardır.

Söyledim, bütçe müzakerelerinde de, ben 21'nci yüzyılda bu toplumun, 170 bin kişilik bu toplumun sağlık hizmetlerinin ve sağlık sisteminin ne olması gerektiğinin bu Meclis çatısı altında tartışılmasını arzu ederim. Ama halen küçük hesaplardan, dar ufuklardan, hastanede bu yoktur, o yoktur. biraz önce Sayın Tansel Doratlı arkadaşım sağlık ocaklarının vaziyetini, ben size burdan izah edeyim. Gidin Lefke Sağlık Ocağına, gidin Akıncılar'daki Sağlık Merkezine. Çağrı yapıyorum. Gitsinler, görüntülesinler arkadaşlar. Ulusal Birlik Partisi yıllarca bu ülkede tek başına hükümet etmiştir. Maraş kapalı bölgesini gezdiğim zaman o kadar büyük bir utanç ve üzüntü duymadım arkadaşlar. Açıkça söylüyorum burdan. Akıncılar Sağlık Merkezini, Lefke Sağlık Merkezini ziyarete gittiğimde gördüğüm manzara karşısında Maraş'ın kapalı bölgesini gezerken duyduğum üzüntü kadar üzüntü duymadım. Mesajım gayet açıktır. Yani ne hâllere düşürüldük. ihmal ve benzeri diğer nedenlerden ötürü. Sağlık ocakları bugün gelmedi buhale ve biz bir yılın içerisinde Lefke'den Dip Karpaz'a, Akıncılar'dan Lapta'ya, Esentepe'ye kadar imkânlar nezdinde, ekonomik zorluklara rağmen sağlık merkezlerimizi hem tamir ettirdik, hem de çağdaş boyutlarda hizmet verebilecek doktor takviyesini de yaptık.

Yazılı soru önergesi verdiği için daha fazla durmayacağım. Kapsamlı bir biçimde karşılaştırmalı olarak, kim ne teklif verdi, iddia edilen spot alımlarda piyasadaki teklif ne idi, bir örnekle konuyu sadece Alcezal, analcezik bir merhemdir, ağrı kesicidir, verilen miktar bu kadar, spot alımda bu kadar diye böyle dökümantasyon bir liste hazırlıyor arkadaşlarımız. Bu listeyi getirip takdim edeceğim ve görülecektir ki teklif edilen eğer ihale fiyatlarına gidilmiş olsaydı Devlet ne kadar maddi kayba uğrayacaktı ve birilerinin cebine ne kadar bu Devletin kasasından bir şeyler gidecekti. Yani ihale mafyalarının bu memlekette özellikle de ilâç alanında at koşturduklarını bilen bir kişi olarak Devletin ve yurttaşlarımızın dolayısıyla, ilâç hizmetlerinden daha geniş boyutlarda yararlanabilmesi için nelerin döndüğünü, o liste dağıtıldığı taktirde milletvekili arkadaşlarımız da bilgi sahibi olabileceklerdir. Ben rahatsız olduğum için geçen birleşimde Sayın Hasipoğlu arkadaşımıza rica ettim, dedim ki ben yatmak zorundayım, ayrılıyorum, lütfen yazılı olursa ben yazılı da sormasa, ben gene... Ben geçmiş dönemde milletvekilliği yaptığım dönemde bütün ihale sonuçlarını rica ederdim ilgili Bakandan ve bana getirirdi. Yani bu gizli saklı bir şey değil ki. Herkesin önünde cereyan eden bir olaydır, rica etsinler bizden şu bilgiyi getir bize, getirelim efendim. Bizden bilgi istendi de verilmedi de ikide birde sanki şaibeli bir icraat vardır, bir uygulama vardır ve işte soru da soralım. Sorsun tabii, doğal bir hakkıdır, ona hiç itirazımız yoktur, denetleme görevini de yapacaktır. Ama yani açıkça ilân ediyorum burdan, istedikleri her türlü bilgiyi, sadece kendisi için değil, diğer arkadaşlar için de geçerlidir, biz getirip bu Meclis Kürsüsünden değil sadece, çantamızın içinde getirdik. Sosyal yardımlarla ilgili de bu kürsüden çok şeyler söyledi, ben de kendisine verdiğim yanıtta söyledim, desteksiz atıyorsun dedim. Verdim kendisine istemediği halde, çıkardım dökümünü, buyur Sayın Hasipoğlu dedim. Ay ay dökümünü verdim kendisine liste halinde. Aynı şeyi verebiliriz, her isteyen arkadaşımıza bu kadar açık ve net söylüyorum.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Artacaktır gene. Artırdın sen onların sayısını.

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla)- Kimi?..

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Sosyal yardım alanların. Neyse başka gündemde o da gelecektir gündeme.

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla)- bi-communal Projelere geleyim.

BAŞKAN- Sayın Bakan; yalnız yeterli süreyi aştınız...

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla)- Kısaca bir yanıt...

BAŞKAN- Çok kısa olarak lütfen.

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla)- Evet, gerçekten biz bi-communal Projelere önem veriyoruz. Önem verişimizin nedeni Hükümet Programına da yazdık. O kadar önem veriyoruz ki ilk kez iddia ediyorum, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gelmiş geçmiş tüm Hükümet Programlarına bakınız Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi Koalisyon Hükümeti döneminde bi-communal Projeler Hükümet Programına girmiştir. İki toplumun siyasal eşitliği temelinde insancıl çıkarları ön planda tutacak bu projelerde hassastır Hükümetimiz. Özellikle de Bakanlığımız.

MS konusunda ben geriye dönük hiçbir suçlama yapmadan Sayın Hasipoğlu çok iyi bilecektir, olayın seyir grafiğini, nelerden geçtiğini, hangi safhalardan geçerek bu noktaya geldiğini biz Bakanlık olarak MS projesi olarak ifade edilen Neroloji ve Genetik Senter olarak ifade edeceksek esas ismini, bizim söz hakkımız ne olacaktır? Bizim temsiliyetimiz ne olacaktır? İdari, teknik personel, yasal diğer birimler içerisindeki bizim temsiliyetimiz ne olacaktır? 60 Cumhuriyeti Zürih ve Londra Antlaşmalarına veya 60 Antlaşmasına göre 70/30 oranında bir temsiliyetimiz mi olacaktır, yoksa başka bir formülasyon mu vardır? Biz bunları tartıştık, tartışıyoruz ve yanıt bekliyoruz. Yani x, y, z kişinin veya bahsettikleri gibi üç doktorun eğitilmesi yeterli midir? Biz bunu kabul etmiyoruz, benimsemiyoruz. Ama bu toplum eğer bu proje iki toplumun birlikte yararlanacağı bi-communal bir proje ise bizim yönetiminden tutunuz en alt kademesindeki temizlikçisinden, teknik personelinden, hemşiresinden, doktorundan ve sairesine kadar söz hakkımızın olmasını savunuyoruz ve istiyoruz. İstedik ve cevap bekliyoruz.

Bu görüşmeleri sürdürmekteyiz ve bunları tartışmaktayız. Özü budur.

Kardiyolojiye gelince, kardiyoloji konusunda Sayın Hasipoğlu'nun söylediği doğrudur. Bir vakıf kuruldu ama orda kaldı değerli milletvekilleri. Gerçekten kuruldu ve kaldı orda. Hiçbir yasal işlem de yapılmadı. Yani vakfın tescil edilmesi için, yatırılması gereken zorunlu limit, para bu kurucular tarafından bir araya getirilmedi ve bu vakıf kağıt üstünde sadece kurulmuş oldu, orda da kaldı. Biz, yeni bir kurucular, yeni bir müteşebbis heyet eğer tabiri caizse, doğruysa araştırıp bu vakfı yeniden canlandırmaya uğraştık. Fakat gördük ki bu alanda belli bir birikim yok. Maalesef. Yeni isimler üzerinde inceledik o listeyi biz kurucular kurulunu bu ekiple bu iş olmaz, yani o kurucular kurulunun aktif olarak canlandırılması için çok uğraştık ve dediğim gibi sadece vakfın yasallaştırılması prosedürünü bile tamamlayamadan bu vakıf ölü doğdu yani az ve öz kısacası hiçbir işe de yaramadı. Biz de Sayın Hasipoğlu'nun dediği gibi nöroloji center'in muadili kardiyoloji merkezinin kurulmasıdır, bunu da defaatle söyledim. Projenin Rum tarafına kaymaması için giden ekibin Kıbrıs Türk tarafını temsilen giden ekibinin ağız birliği yapması gerekirdi, geçmişte bunun sancıları yaşanmıştır, Sayın Hasipoğlu'nun çok iyi bilmesi lazım. Biz bütün bunlara müdahale ettik ve dedik ki hayır ve teyit ettirdik ve bize dediler ki "Atoz" bu merkez Kıbrıs Türk tarafında kurulacaktır. Bir pürüz çıktı orta yere. Amerikan Elçisi hastanenin arkasında kurulması öngörülen, yapılması öngörülen alana itiraz ediyor, ona çekince koyuyor. Onu da aştık. Bu kez başka bir engel çıktı. Sayın Hasipoğlu ısrarla vurguladılar. Dosyaları didik didik araştırdık. Bana görevi devrettiği gün ismini verdiği özel şirketin projesini biz dosyalarda bulamadık Sayın Hasipoğlu, çok üzülerek bunu söylüyorum. Sizin ısrarla vurguladığınız, projemizde hazırды dediğiniz noktada biz dosyalarımızın içerisinde o ismini verdiğiniz ki burdan açıklamak istemiyorum...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tepe Grubunun.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Tepe Grubunun, peki madem ki istiyorsun açıklayalım. Tepe Grubunun hazırladığı.

BAŞKAN - Sayın Bakan yalnız konuşmanız süresini beş dakika aştınız.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Bitti efendim, topluyorum efendim.

BAŞKAN - Yani bundan daha fazla uzun süreceksiz oylamak durumundayım.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Yok bitiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN - Peki yani bu genel görüşme değil çünkü.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Yok hayır, bitti. Tepe Grubunun bu proje dediğiniz, taslak, avam projesi ne isterse olsun bulamadık efendim. Dosyalarımızın içerisinde, kardiyoloji merkezi dosyası içerisinde ve diğer dosyalarda bulamadık. Ve bunun üzerine biz birtakım girişimler yaptık, Türkiye'den uzman çağırdık. Getirdik GATA'nın kardiyoloji merkezinin planını, projesini yerli uzmanlarımızla oturduk tartıştık. Mimari alanda mevcut eksikliklerin süratle tamamlanması için bir yığın çalışma yaptık. Şu anda geldiğimiz aşama, Mimar, Mühendis Odalar Birliği, Mimarlar Odası Başkanı ve ilgili diğer teknik kişilerle de yaptığımız toplantılar sonucunda yeni bir 15 gün içerisinde kadar sanırım projenin yeni baştan çizilmesi süratli bir biçimde, iyileştirme biçiminde mi olur, efendim bir takım düzenlemelerle mi olur, yeni bir projenin ortaya çıkması ve süratle ihale sonuçlanıp temel atılabilecek bir konağın eşiğinde olduğumuzu gayet rahat bir biçimde bu noktada söyleyebilecek durumdayız. Yani ortada know-how olarak nitelendirebileceğimiz sağlıklı bir projeyi bulamadığımızdan ötürü bütün bu anlatmaya çalıştığım başlıklar içerisinde geldiğimiz nokta süratli bir biçimde temel atılabilecek noktaya hızla yaklaşmaktayız.

Onun için gerekli özen ve öneri Bakanlığımız tarafından da, ilgili birimlerimiz tarafından da, ilgili meslek örgütleri tarafından da hassasiyetle üzerinde durulmaktadır. 200 yatak kapasiteli, sadece bizim iç ihtiyacımıza yönelik değil, Ortadoğuya da hitap edebilecek, hatta Türkiye'nin belli bölgelerine de hitap edebilecek kapasitede düşünülmüştür. Gelen Türkiye'deki profesör arkadaşımızla birlikte bunun dosyası yeniden tanzim edilmiştir. İhtiyaç duyulacak alet, teknik donanım vesaireye kadar oldukça detaylı bir biçimde dosya hazırlanmıştır. Bu isteklerimize göre, bu öngörülerimize göre, proje, mimari, sağlık mimarisi açısından tamamlanmak üzeredir. Ümit ederim büyük bir engel çıkmazsa, yani önümüzdeki günlerde diyeyim, daha net bir ifade olsun, ihalesi tamamlanır ve temel atma aşamasına gelinir. Süremi aştım Sayın Başkan, farkındayım. Onun için bahsettikleri 5 milyon Dolar konusunda da bir cümleyle birşey söyleyeyim. Biz de Bakanlar Kurulunun gündemine kadar konuyu götürdük, tartıştık. Siyasi engelden ötürü henüz bu 5 milyon Dolar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için tarafımıza, yani, Kıbrıs Türk tarafına verilmemiştir. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan.

BAŞKAN- Sayın Hasipoğlu, çok kısa yerinizden.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Nasıl?

BAŞKAN- Gündem dışı konuşmalarda usul budur. 62'nci maddesi içtüzüğümüzün gayet açıktır. Çok kısa lütfen yerinizden.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Şimdi, ama suçlamalar da vardır. Meselâ bir seçim propagandası ...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Sayın Başkan, bir konu daha vardır.

BAŞKAN- Evet veya hayır, tatmin oldum veya olmadım şeklinde ancak Sayın Bakanın yanıtına yerinizden şey edersiniz.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Olmadım Sayın Başkan.

BAŞKAN- Başka bir gündem dışı konuşmada dile getirirsiniz. Teşekkür ederim.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla), Ya, yanıt verilmedi ki bana Sayın Başkan.

BAŞKAN- Peki, başka bir gündem dışı konuşmada bunu dile getirin lütfen.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Faaliyet raporunu okur, çıktı oraya.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden)- Hangi faaliyet raporunu okudum?

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Yanıt vermiyorsunuz. Faaliyet raporunu okuyorsun.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; üçüncü gündem dışı konuşma istemi, bağımsız Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in, Cumhuriyet Meclisimizin ivedi olarak görüşmesi gereken konularla ilgili gündem dışı konuşma istemidir.

İstem yazısını okur musunuz lütfen?

KATİP-

13 Ocak, 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisimizin ivedi olarak görüşmesi gereken konularla ilgili konuşmak istiyorum.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali Özkan Altınışik
Bağımsız Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altınışik.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Seni kim dinleyecek?

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Girne) - Kim dinlerse.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR
(Yerinden) - Konusu nedir efendim?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Hükümet mi var
dinleyecek?

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Şimdi dinleyeceksiniz
zaten.

BAŞKAN - Meclisimizin ivedi olarak görüşmesi gereken konu-
lar Sayın Başbakan Yardımcısı.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Sayın Başkan, değerli
milletvekilleri;...

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Olanlar.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Cumhuriyet Meclisimizin
ivedi olarak görüşmesi gerektiğine inandığım konuları bugün,
bu gündem dışı konuşma ile dile getirmek istiyorum. Bugün
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin, en önemli hayati, tüm sorun-
larını içeren üç ana başlık halinde gündemi, toplumumuz görüş-
mesine rağmen, parlâmentomuz halâ daha bu konuları görüşmemek-
tedir ve bu konuların üç başlık altında dile getirerek, parlâ-
mentomuzun da bu konuda görüşlerini, siyasi partilerin görüşlerini
ortaya koyması gerekliliğine inanmaktayım.

Birincisi; hükümetin gerekçeleri ile beraber Cumhuriyet
Meclisimize sunmuş olduğu, 16 Nisanda yapılacak olan Cumhurbaş-
kanlığı seçimleri ile ilgili parlâmentomuzun ve halkımızın düşün-
celerinin ne olduğu ve bu konuya ne şekilde bir yaklaşımda bu-
lunacağımızdır.

İkinci önemli konumuz; Kıbrıs Sorununun gelmiş olduğu bugünkü aşamada, sürekli temaslar yapılmaktadır ve yoğun bir şekilde önümüzdeki günlerde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak bu temasları yürütmek için, tüm siyasi partiler, hatta parlâmentomuz ne yapması gerekeceği konusunda bir açık, bir şeffaflık ve parlâmentomuzdaki Karar doğrultusunda gelişmeleri bir gözden geçirmemiz gerekliliği ortadadır.

Üçüncü önemli konu ve gündemimiz; ekonomik ve sosyal sorunlar gündemimize kapımızın önünde yığılmakta ve artık bu sorunları çözmek için mevcut hükümet bir çıkış yolu bulamamaktadır. Bu üç ana başlık halinde konuların Cumhuriyet Meclisimizde görüşülmesi gerektiğine inanmaktayım. Görüşülerek tartışılması ve sağlıklı çıkış yollarının bulunarak belli kararlar üretilmesi gerekmektedir. Bu sorunları çözmek ve bu sorunlarla ilgili girişimlerde bulunmak, artık zannedersen hükümeti aşmıştır ve bunu parlâmentomuzda ele almak zorunluluğu doğmuştur. Bu sorunlar toplumsal sorunumuzdur ve bu sorunları parlâmentoda görüşerek, toplumumuzun her katında sağlıklı bir şekilde tartışılarak, tüm kurum, kuruluş, dernekler ve halkımızın bilgisine getirme zorunluluğu ile karşı karşıya olduğumuza inanmak isterim. Bu sorunlar hükümeti aşmıştır diyorum. Çünkü parlâmentodaki diğer siyasi partilerin ve halkımızın da bildiği gibi, artık hükümet, kendi içindeki uyumsuzluktan dolayı, birtakım sorunlara çözüm getirecek yapıya sahip değildir. Bugün, parlâmentomuzda Kıbrıs konusunda parlâmentomuzun aldığı Karardan sonra, hükümet kendi arasında büyük bir uyumsuzluğa, büyük bir yol ayrımına girmiş bulunmaktadır. O günlerde, hükümetin bir kanadının, "Hükümet Protokolu delindi" ifadesi ile gündeme gelen uyumsuzluk, artık öyle bir noktaya gelmiştir ki, bu deliği kapatalım derlerken, zannedirim başka delikler de açılmış ve hükümetin eleği kevgire dönmüştür. Bugün vatandaşımız un eleyim derken, evdeki bulgurdan olmaya başlamıştır.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)-
Kevgir değil, kalbur.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Gözer, gözer.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla)- Bugün Cumhuriyetçi Türk Partisinin ileri sürdüğü birtakım görüşler vardır. Bunlar Kıbrıs konusunda yolların kesin ayrıldığını net bir şekilde ortaya koymuştur. Bunun da ötesinde polisin içişlerine bağlanması konusu, kimlikle ülkeye giriş çıkışlar konusu, bu konuları alıp, birbir incelediğimiz zaman ve hükümetin iki kanadına da baktığımız zaman, herhalde bir stabil para konusu bu konuların hepsini bir araya getirip baktığımız zaman, tüm konularda artık birbirleriyle anlaşmaları sözkonusu değildir. Bu tabii ki hükümetin kendi bileceği bir iştir. Fakat hiçbir zaman hükümetin kendi bileceği iştir derken, toplumumuza yarardan çok zarar verecek bir noktaya geldiyse, elbetteki bir parlamenter olarak bizim de bu konulara işaret etmemiz görevimiz gereğidir. Toplumumuzun ekonomik ve sosyal konularda içinde bulunduğu bu sıkıntıları aşabilmemiz için herhalde bunların artık, hep beraber konuşarak, hep beraber tartışarak bir çıkış yolu bulmamız gerektiği noktasına geldiğimize inanmaktayım. Cumhurbaşkanlığı konusunda hükümetten 16 Nisan'da Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yapılacağı şeklinde bir yasa tasarısı gündemimize gelmiştir. Bu konuda da Cumhurbaşkanımızın birtakım işaret ettiği noktalar vardır. Cumhurbaşkanlığının, Cumhurbaşkanlığı makamının bir görev yapacak duruma getirilmesiyle ilgili Cumhurbaşkanımızın, gerek BRT'de olsun, gerek her plâtfonda olsun ortaya koyduğu konular vardır ve Cumhurbaşkanımız iki şeye işaret etmiştir. Eğer Cumhurbaşkanlığında bulunan bir kişinin bu görevi tam anlamıyla yapılması isteniyorsa, yani halk seçecekse Cumhurbaşkanını, halkın

seçtiği kişinin görev yapabilmesi için Başkanlık sisteminin tartışılması gerektiği, şayet bu düşünülmüyorsa o zaman, tüm parlamenter sisteme geçilerek Cumhurbaşkanının parlamento tarafından seçilmesi olasılığının olduğunu ortaya koymuştur ve bu aşamada izlediğimiz kadarıyla, eğer yanlışı yoksa, Toplumcu Kurtuluş Partisi Başkanı Sayın Akıncı, bu konunun tartışılabilirliğini söylemiştir. Demokrat Parti Başkanı bu konunun tartışılabilirliğini söylemiştir. Cumhuriyetçi Türk Partisinden bir bakan bu konunun tartışılabilirliğini ortaya koymuştur.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)-
Yanılıyorsun.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla)- Tüm partilerimiz, bunların tartışılabilirliğini ortaya koymakla, benim anladığım kadarıyla, Cumhurbaşkanımızın işaret etmiş olduğu sıkıntıların var olduğuna parmak basmışlardır ve tartışılması gerekliliği ortadadır ve hal böyleyken, hükümetten 16 Nisan'da, yine aynı şartlarda bir Cumhurbaşkanlığı seçimi yapılacakmış şeklinde bir tasarı gelmiştir. Bugün bu gündem maddesi ve diğer bahsettiğim gerek Kıbrıs konusunda, gerekse ekonomik ve sosyal konulardaki gündem maddeleri artık toplumumuz tarafından yoğun bir şekilde tartışılmaktadır. Benim üzüntü duyduğum birşey, artık vatandaşımız parlamentonun önüne geçmiştir ve halâ daha bu konular parlamentomuzda görüşülmemektedir. Siyasi parti başkanları tartışılabilirliğini ortaya koymuş olmalarına rağmen, bugüne kadar halâ daha siyasi partilerimiz, bizim bu konudaki görüşümüz budur diyerek çözüm getirerek veya ne düşündüklerini ortaya koymamışlardır. Ortaya koyacak kararlar almamışlardır zannetmekteyim. Eğer yanılıyorsam burdan herhalde arkadaşlarımız da bu konuya açıklık getirebilirler.

Ben fazla vaktinizi almak istemiyorum. Toplumumuzu gerçekten yakından ilgilendiren bu önemli üç konunun süratle parlâmentomuzda görüşülerek sağlıklı çıkış yolları bulunacak noktaya getirilmesini bir parlâmenter olarak arzu etmekteyim. Bunun için bu konuları burada sizlerin de bilgisine getirme gereğini hissettim. Beni dinlediğiniz için, hepinize teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Altınışik. Buyurun Sayın Akıncı.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Başkan; sayın milletvekili konuşmasında bizim partimize atıfta bulunarak bir beyanda bulunmuştur.

BAŞKAN - Buyurun, açıklama hakkınız vardır Sayın Başkan.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden)(Devamla) - Onun için herhangi bir yanlış anlamaya meydan vermemek açısından...

BAŞKAN - Tabii tabii buyurun.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden)(Devamla) - Bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Altınışik'in konuşması içerisinde, ülkemizde yer almakta olan Başkanlık rejimi, tartışmaları çerçevesinde, partimize de atıf yapıldığı için bir açıklama yapma gereğini duydum. Tartışma yapılabilir, elbette yapılabilir, her konuda yapılabilir ve yapılmalıdır. Ancak bir de anayasal süreç vardır, anayasal çerçeve vardır ve tartışmalar o çerçeve içerisinde ve zamanlamaya da dikkat edilerek yapılırsa, ancak bir anlamı olabilir diye düşünüyorum. O nedenle bu açıklamada söylemek istediğim bazı hususlar var.

Şimdi 16 Nisan'da bir Cumhurbaşkanlığı Seçimi yapılacak. Eğer gerçekten toplumsal bir ihtiyaçtan kaynaklanan bir tartışma içerisinde isek ve bu toplumsal ihtiyaç kendisini, parlamento da yansıtmışsa, o zaman süreç şöyle çalışmalı. Anayasada bir değişiklik üçte iki çoğunluk ister ve herhangi bir Anayasa değişikliği yapabilmek için de Mecliste bir aydan önce o konuyu ele alamazsınız, Meclisin ilgili hükmü uyarınca. 30 gün bekleyecek bir öneri, önce o öneri sahipleri ortaya çıkacak ve diyecek ki biz Anayasayı değiştiriyoruz. İşte önerimiz. Bir ay bekleyecek. Ondan sonra herhalde en az bir ay da bu Meclis tartışacak böylesine önemli bir Anayasa değişikliğini, eğer verilecekse böyle bir önerge, sonra da referanduma gidecek. O da ancak dördüncü pazar günü olacak. Resmi Gazetede referandum duyurusunu yaptıktan sonra, dördüncü pazar oylama yapılabilir. Yani 3 ay geçti, bitti. O zaman nasıl böyle bir değişikliği 16 Nisan tarihinden önce yapacaksınız? Bu sadece yöneme ilişkin olan bir konu. Bir de meselenin özü var. Özünde böyle bir tartışmanın toplumsal boyutları ile yer aldığına ben inanmıyorum ve daha gözlemlemiyorum. Maalesef eski hastalıklarımız nüksetti, kişiye endeksli olarak tartışılmaktadır. Başkanlık rejimi de kişiye endeksli olarak tartışılmaktadır ve bu konu, o şekilde gündeme gelmiştir ve o şekilde de Medya'da, özellikle BRT'de pompalanmaya çalışılmaktadır. Gözlemlediğimiz budur. Buna rağmen, bunu tartıştırmak isteyen insanlar, kişiler, örgütler var. Demek ki; onların da hakkıdır, tartışabilirler ama 16 Nisan öncesinde böyle bir rejim değişikliği zorlamasına gitmesinler, bu yöne sapmasınlar. Bu son derece mahzurlu olur ve toplumda ciddi sakıncalar yaratır. Bu uyarıyı yapmak ihtiyacını duyuyorum. Yoksa hiçbir şey tartışılmaz değildir. Elbette tartışılabilir.

Herşeyi insanlar yapar. Yasaları, anayasaları insanlar yapar. Gerektiğinde de değiştirmesini de zorunlu kılan durumlar varsa değiştirirler. Yeter ki o anayasal prosedüre uygun olarak hareket edilsin ve zorlamalara da gidilmesin. Şu anımsatmayı yapmak ihtiyacımdayım. 1990 seçimleri öncesinde de seçim sistemi zorlamaları yapıldı. Değişiklikler gündeme geldi. O zaman da uyarılar yapıldı. Bu uyarılara kulak asılmadı. sonra da topluma nelere mal olduğunu hep beraber yaşadık. Onu aştık. Çoğulcu bir yapıya girdik. Bu çoğulcu yapı içerisinde Anayasanın öngördüğü çerçevelerde, anayasal süreç içerisinde yürümemiz lâzımdır ve o şekilde hareket etmemiz lâzımdır. son olarak da şunu söylemek istiyorum. Özünde tartışmalar, günü geldiğinde, yeri geldiğinde ki her halükârda bu 16 Nisan'dan sonra eğer halâ daha tartışılmasını isteyecek olanlar olacaksa, o günlerde de tartışacağız bunları. Ancak, özü itibarıyla Başkanlık rejimlerinin de, demokratik parlamenter sisteme göre mutlaka daha iyi olduğu şeklinde bir saplantıya da kendimizi kaptırmayalım toplum olarak. Böyle bir inanca da yönelmeyelim. Şu katı görüş yanlış. Başkanlık rejimleri mutlaka kötüdür görüşü yanlış. Çünkü iyi örnekleri de var. Amerika Birleşik Devletlerinde yıllar içerisinde işleyen bir sistem var. Ama, çok kötü örnekleri de var. Birden fazla örnekleri de var. Latin Amerika'da özellikle, başkanlık rejimleri, diktatörlüklerin aynası haline geldi. 1993 yılında yapılmış olan bir araştırma var. Ben onu incelemekteyim bu sıralar. Önümüzdeki günlerde bu konuda Yüce Parlamenta bilgi de verebilirim. İkinci Dünya Savaşından bu yana ...

BAŞKAN- Sayın Akıncı yalnız partinize yapılan atıfla ilgili yanıt vermek durumundasınız.

MUSTAFA AKINCI (Devamla)- Bitiyor, bitiriyorum Sayın Başkan. Fazla Meclisin vaktini alacak değilim. Ancak şu kadarını

söyleyeyim. Yapılmış olan bilimsel bir araştırmadır, ikinci Dünya Savaşından sonra bağımsızlığını kazanıp da devlet olma aşamasına gelen ülkelerde parlamenter rejime geçenlerle başkanlık rejimini yeğleyenler arasında bilimsel verilere dayalı olarak yapılan araştırmalarda, demokratik parlamenter sisteme gidenlerin, başkanlık rejimine oranla çok daha demokratik bir yapılanmayı gerçekleştirebildikleri verilerle, rakamlarla kanıtlayan bir çalışma var. Bunu, yeri gelidğinde parlamentonun bilgisine getireceğim, rakamsal olarak da Yüce Parlamentonun bilgisine sunacağım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Akıncı.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR
(Yerinden)- Ben de CTP adına bir açıklamada bulunmak istiyorum. Çünkü bize de bir atıfta bulundu.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Başbakan Yardımcısı, buyurun, yanıt hakkı sizin.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemdeki konu, Cumhurbaşkanlığı seçimleridir. Nisan ayında Cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılacaktır ve toplumun gündeminde olan budur. Toplumun gündeminde rejim konusu yoktur. Sanki ülkede bir rejim bunalımı varmış gibi bir hava yaratılmaya çalışılmaktadır ve sürekli olarak şu rejim, bu rejim diye tartışma başlatılmak istenmektedir. Bir rejim bunalımı sözkonusu değildir. Uygulanmakta olan sistemin de suyu çıkmamıştır. Hele konu bir kişiye endekslendiği zaman, böyle bir tartışma hiç sözkonusu olamaz. Toplumlar birtakım darboğazlardan geçebilirler. Ekonomik zorluklarla geçirebilirler. Ama

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden) - Bugünkü ortam değil mi Sayın Özgür?

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Efendim?

İRSEN KÜÇÜK (Yerinden)(Devamla) - Bugünkü ortamdaki bahsediyorsunuz?

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Efendim, geliriz bir araya, parlâmentomuz var, partilerimiz var. Hep aynı gemideyiz diyoruz.

İRSEN KÜÇÜK (Yerinden)(Devamla) - Ekonomiden bahsettiniz de!

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Efendim?

İRSEN KÜÇÜK (Yerinden)(Devamla) - Ekonomiden bahsettiniz. Bugünkü durumdur.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Evet ekonomiyi...

BAŞKAN - Karşılıklı konuşma şeklinde olmasın.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Ekonomiyi de gündeme getiririz, otururuz, konuşuruz.

BAŞKAN - Sayın Özgür; partinizle ilgili atıfa yanıt verin lütfen.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Evet. Rejimler tartışılmaz mı? Elbette tartışılabilir. Ama Sayın Akıncı'nın da dediği gibi kişiye endeksli olarak değil, her şeyin bir zamanı ve zemini vardır. Hele Cumhurbaşkanlığı seçimlerine beş kala rejimi, sistemi gündeme getirirseniz, o hiç olmaz. Nisan ayında Cumhurbaşkanlığı seçimlerini yapalım, bitsin, ondan sonra konusu gündeme alır, konuşuruz. Bu ülkede, Kuzey Kıbrısta iki defa Anayasa yapıldı. Birisi 1975'te yapıldı, öteki de 1983'te yapıldı.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - 1985'te.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - 1985'te yapıldı. İkisi de aynı sistemi öngördü. Hatırlıyorum, 1975'te, hasbel kader Kurucu Meclisteydim. O Kurucu Mecliste Başkanlık Sistemi enine boyuna tartışıldı, diğer sistemler tartışıldı ve o günün koşullarında bu sistem, bugün uygulanmakta olan sistem uygun görüldü. Sistemimizin, rejimimizin suyu çıkmamıştır. Nisanda Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin bu sisteme göre yapılmasında büyük yarar vardır. Toplumun gündeminde rejim bunalımı diye bir konu yoktur. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özgür.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Başkan; grup adına.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Küçük, buyurun.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; parlâmenter rejimlerde bize göre, seçim arifelerinde, seçime dönük bazı konuların tartışılması bir kere yasa ve Anayasayı gerektiren değişikliklerin gündeme getirilmesi sakıncalıdır. Seçim yasalarında dahi, bazı değişikliklerin gündeme getirilmesi birçok sakıncaları da beraberinde getirir. Kaldı ki rejim konusundaki tartışma bir Anayasa değişikliğini de beraberinde getireceği nedeni ile de, seçime çeyrek kala, bu konunun tartışılması, ülke demokrasisi açısından bizce fayda değil zarar getirir inancındayız.

Muhterem arkadaşlar; 20 yıllık çok partili yaşamı tamamlamış olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti demokrasisi, bu süre içerisinde iki kez Anayasa yapmıştır. İki kez Kurucu Meclis oluşmuştur ve bu konudaki rejim, uzun boylu tartışılmış ve her defasında bugün yürürlükte olan sistemimiz benimsenmiştir ve kendi bünyemize en uygun rejim olarak her iki Kurucu Meclis Parlâmentolarında benimsenmiş ve kamuoyuna, halkoylamasına, referanduma gidilmiş ve kamuoyunda da onay almıştır muhterem arkadaşlar. Dolayısıyla seçime çeyrek kala, böyle bir konunun tartışılması zannederseniz ülke demokrasisine zarar getirecektir. Seçimler yapılır, seçimler geçer, biz Ulusal Birlik Partisi olarak her türlü tartışmaya açığız, her türlü tartışma yapılabilir ve parlâmentolarımızın ekseriyetinin benimseyeceği ve yasalarımızın gerektirdiği çoğunlukların sağlanması halinde ve halkımızın onayına gidildikten sonra, benimsenecek olan herhangi bir değişikliğe de biz Ulusal Birlik Partisi olarak açığız. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Küçük. Buyurun sayın Serdar. Hükümet adına mı, Demokrat Parti adına mı?

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)- Demokrat Parti adına efendim.

BAŞKAN - Demokrat Parti adına, buyurun.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Mecliste temsil edilen partiler, esas konuşmacı tarafından kenilerine atıfta bulunulmadığı halde bu konudaki görüşlerini ortaya koyduğuna göre, Demokrat Partinin görüşünü de ortaya koymak durumunda kaldık.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- Atıfta bulunuldu efendim.

BAŞKAN - Atıfta bulunuldu.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Dışındakiler.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - UBP atıf dışında tutuldu.

SERDAR DENKTAŞ (devamla) - Dışındakilerden bahsettim. UBP atıf dışında idi ama, görüşünü belirttiğine göre, size değil sözüm Sayın Özgür. Bir kere zannederim ülkedeki rejimden demokratik rejimden şikayetçi olan yoktur. Sistem tartışılmaktadır. Parlamenter sistem mi daha uygundur, başkanlık sistemi mi daha uygundur? Bu tartışılmaktadır. Parlamenter sistem demokratiktir de, başkanlık sistemi demokratik değildir diye bir iddia, kesin bir iddia da ortada yoktur. Başkanlık sistemi de gayet...

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden) - Yerine göre değişir.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Demokratik olabilir. Ama olay o değildir. Tartışma demokrasiye zarar getirir mi? Tartışmaların demokrasiye zarar getireceğini söyleyemeyiz. Bu hiçbir yerde görülmemiştir. Tartışma demokrasinin de esasıdır.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Gereğidir. demokrasinin gereğidir.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Gereğidir. Elbette tartışmalıyız. Kaldı ki kişiye endekslenmiştir deniyor. Başkanlık sistemine geçilse dahi, mevcut Cumhurbaşkanının aday olup olmayacağı belli değildir. Kendisi olmayacağını söylemektedir. Biz, olmasını arzulamaktayız parti olarak. O ayrı bir olaydır, ama kendisi bu konudaki görüşünü hâlâ daha koymamıştır. Ama bir tartışma açılmıştır. Cumhurbaşkanlığı seçimleri nedeni ile belki bu tartışma da gündeme gelmiştir. Başkanlık sistemi daha uygun bir sistem olur mu bu memlekette? Bunun tartışması da şimdi veya sonra hiçbir sakınca yoktur ve bu demokrasiye de hiçbir zarar getirmez. Tartışılabilmesi de gerekmektedir. Çünkü gündem haline gelmiştir toplum içerisinde. Ama çok doğrudur, seçimlere beş kala böyle bir değişikliğe gidilmeli midir, gidilmemeli midir? Orda gerçekten büyük sorunlar vardır, büyük çekincelerimiz vardır bizim de. Zamanı değildir. Geçmişte seçimlere beş kala yapılan yasal değişikliklerin bile nerelere getirdiğini bizi gördük. Bu konuyu da gündeme getiren hayrettir, yine Ulusal Birlik Partisi oldu, esas sorunu yaratanlar.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden) - Gerçekleri söylüyoruz Sayın Serdar.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Ama konuyu tartışmanın, tekrar ediyorum demokrasimize hiçbir zarar getirmeyeceği gün gibi aşikardır ve bunu tartışmaktan, parlamentoda ve kamuoyunda tartışmaktan da çekinmemeliyiz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; şimdi de onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır. Ancak, gündemimizin bu maddesinde herhangi bir onaya ve bilgiye sunuş işlemi yoktur. Yer almamaktadır.

III. SORULAR VE YANITLAR

Sayın milletvekilleri; birinci kısım üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi dördüncü kısım, sorulara geçiyoruz. Bu kısımda yer alan Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Gülsen Bozkurt'un "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yurtiçi ve Yurtdışı Döviz Mevzuatları" ile "Bu Mevzuatlara Uygulanan Faiz Oranları" ile ilgili sözlü sorusu bulunmaktadır. Ancak ilgili Bakanın burda hazır olmadığını görüyorum.

ERDAL ONURHAN (Lefkoşa)(Yerinden) - İlgili Bakan hiç hazır değil ki Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bu nedenle soruyu bir sonraki birleşime bırakıyorum.

Sayın milletvekilleri; gündemimizin bir sonraki maddesi sözlü soruya dönüştürülen yazılı sorulardır. Bu bölümde Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun "İstikrar Fonuna Kesilen Para Miktarı ve Ne Amaçla Kullanıldığı" hakkında yazılı sorusu yer almaktadır. Yine ilgili Bakan hazır olmadığı nedeni ile...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Ne zaman hazır olur Sayın Başkan?

BAŞKAN - Bu gündem maddesi de bir sonraki birleşimde yanıtlanmak üzere aktarılacaktır.

Sayın milletvekilleri; geldiğimiz aşamada sözlü sorusu olanlar sözlü sorularını kürsüden sorabileceklerdir. Sözlü sorusu olan var mı? Buyurun Sayın Bozkurt.

GÜLSEN BOZKURT (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benim sözlü sorum Sayın İçişleri Bakanına olacaktır. Daha önce gündeme getirilen bir konu vardır. Onunla ilgili bir sorudur. 37 sayılı 1991 tarihinde değişikliğe uğrayan Kamu Sağlığı Köyler (Değişiklik) Yasası uyarınca köylerdeki işgalcilerden mali durumuna göre 100 bin lirayı aşmamak üzere köy komisyonunun vergi talep etmesi yasa ile belirlenmiştir.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - İşgalci dediğiniz?

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Köy halkı anlamına, köy halkı. Yasada aynen geçtiği için aynen yazdım. Şimdi köy ihtiyar heyetinin bu rakamın üzerinde vergi toplamaya hakkı var mıdır?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- İşgalci olur mu?

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Yasada öyle geçiyor. Köyler için içtüzük yapma, bu içtüzüğün kaymakamlıkca onaylanarak bu vergi 2 milyon Türk Lirasına yükseltileme hakkı var mıdır?

TANER ETKİN (Yerinden) (Devamla) - Bu muydu sorunuz?

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Evet.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bozkurt. Sayın Bakan yanıtlayacak mısınız?

TANER ETKİN (Yerinden) (Devamla) - Kısa bir şey söyleyeyim, daha detayını daha sonra veririm.

BAŞKAN - Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arkadaşımız Gülşen Hanımın sorusuna benim bu aşamada söyleyeceğim şu. Herkes rahat olsun, yasaların öngördüğü şekilde icraat yapılacaktır.

GÜLŞEN BOZKURT (Lefkoşa) (Yerinden) - Öyle yapılmıyor efendim.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Öyle yapılmıyor.

TANER ETKİN (Devamla) - O önlenir. Birkaç yerde olduğu doğrudur ve önledik. Eğer belirgin bir köy varsa bu şekilde bir uygulama yapılmıştır, süratle yasal baza çekebiliriz.

GÜLŞEN BOZKURT (Yerinden) (Devamla) - Beylerbeyi.

TANER ETKİN (Devamla) - Beylerbeyi ile konuştuk. Beylerbeyi bugün sabahleyin köy ihtiyar heyetinden muhtarla birlikte bir kesim benim yanımdaydılar ve ben kendilerine açıkca söyledim. Tüzük gerken vergilerde, yasa gereken vergilerde tüzükte ve yasa gerekliliği değişiklik yapılmadan katıyetle uygulamaya gidemeyeceklerini bir kez daha vurguladık. Bu değişiklikler yapılmıştır. tüzükle olanlar, yasa ile olanlar da Meclise sevk edilmiştir. Miktarı nedir şu anda hatırlayamayacağım ama bir gerçek daha vardır, verilen hizmetin karşılığının alınması lâzım. Ama bu karşılık normal bir düzeyde olması lâzım, astronomik rakamlarda olmaması lâzım. Belki bir yanlış intikal var, bilmiyorum Beylerbeyi'nde öyle miydi? Azami miktarı gösteren rakamlar olur bazı tüzüklerde, bu kadara kadar alabilir diye. Ama yine de tüzükle belirli olduğu için tüzüğe koyduğu belirli rakamların onaylanması lâzım kaymakamlık tarafından ve Bakanlığımız tarafından. Buna azami özen gösterilmektedir.

Bu aşamada söyleyeceğim bu. Özellikle Beylerbeyi Köyünü madem ki belirttiniz Beylerbeyi Köyünde gerekli müdahale yapılmıştır. Bir tek su parası var, onun da izahatını vermiştim. Beylerbeyi Köyünde müstehliklerin yani halkın evlerine aldıkları suyu ölçecek su saatleri yoktu şimdiye kadar. O çalışma yapılmıştır, süratle saatler konulacaktır. Ama bedava da su verilemez tabii. Mutlaka bir ölçüde bir miktar para alınacaktır. O da makul ölçüde olacaktır. Şimdi belirlenen ve şikâyet konusu olan yılda 800 bin liralık bir miktardı. O miktar fazla mıdır, az mıdır? Bir baktığımızda ayda 67 bin Türk Lirası bir şey geliyor. Ama yasal bazı yok onu da söyleyeyim. Yasal bazı sadece idari tasarruftur orda. Yasal bazı nedir, ne öngörüyor bize su işlerinde veyahut su paralarının toplanmasında? Saatlerin konmasıdır o çalışma da başlatılmıştır. Ama vatandaşa verilen hizmetin eğer su ise verilen suyun da karşılığının alınması gerekir.

Köylerimizin rehabilitasyonunu, köylerimizin mamur hale getirilmesini başka nasıl sağlayacağız? Ama kimse de endişe etmesin, bu belirlenen veyahut da belirlenecek olan rakamlar vatandaşın mali gücünü aşan, ödeme gücünü aşan rakamlar da olmamalıdır. Bunun üzerinde biz titizlikle duruyoruz. Aynı şekilde diğer vergiler konusunda tekrarlamayım, söyledim, yasal şekilde öngörülen ne ise, o yapılır ve Beylerbeyi'nde yaptığımız da odur. Yani tüzüğü varsa tüzüğü geçirilecektir, ki geçirilmiştir tüzük. Bakanlar Kurulunun onayından çıkmıştır. Resmi Gazete'de yayınlandığında resmi hale gelir. Eğer yasa gerekiyorsa, ki onun da yapılmıştır yasal düzenlemesi; Meclisin onayına tabidir ve yine varsa başka kırsal kesimde köylerimiz varsa ki yasaya ve tüzüğe dayanmadan bir uygulama yapılmıştır. Biz durduruyoruz, bize geldikçe, intikal ettikçe.

GÜLSEN BOZKURT (Lefkoşa)(Yerinden) - Köyleri için ayrı tüzük mü olur?

TANER ETKİN (Devamla) - Olur, olur efendim. Şeye göre var.

GÜLSEN BOZKURT (Yerinden)(Devamla) - Her köye göre mi?

TANER ETKİN (Devamla) - Köye göre değil. Bir yeknasaklık var. Bir yeknasaklık olacaktır ama, olur, olur ayrı tüzüğü var. Tüzükle yapılır.

GÜLSEN BOZKURT (Yerinden)(Devamla) - Bir terslik var Sayın Bakan.

TANER ETKİN (Devamla) - Terslik varsa o zaman yasayı değiştirmemiz lazım. Böyle birşeyiniz varsa. Şu anda yasalara da bakmadan bir bağlayıcı olmasın söyleyeceklerimiz. Yasaya bir bakalım, gelecek toplantıda daha detaylı bilgi veririm size. Söyleyeceğim bu. Prensip açısından söylüyorum ve örnekleme olarak da örnek Beylerbeyi vardı ve orda yaptığımızı söyledim. Durdurduyduk orda.

GÜLSEN BOZKURT (Yerinden)(Devamla) - Ama iki köy için tüzük yapıldı. Bütün Kıbrıs'taki köylerde o neye bağlı olacaktır?

TANER ETKİN (Devamla) - Orda eğer bir yasal değişiklik, bir yasal değişiklik yapılması gerekirse, genel olarak o da gündemdedir. Zannedersenem onu da hazırladılar. Bakanlar Kurulu gündemine ya geldi, ya geliyor. Yani şeyi yok. Biz de farkındayız bakanlık olarak gereğini yapıyoruz. Benim burda bir kez daha vurgulayacağım, prensip açınsındandır. Kimsenin herhangi bir endişesi olmasın. Muhakkak yasalara göre icraat yapılacaktır. Tüzüğe göre. Eğer yasalar tüzük yapma hakkını veriyorsa tüzüğün yapılması, tüzükle belirlenmesi gerekir. Belki tatmin etmemiştir sizi. gelecek toplantıya size daha detaylı bilgi sunarım. teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Sayın Bozkurt yanıttan tatmin olmamışsanız beş dakikalık konuşma hakkınız vardır. Buyurun.

TANER ETKİN (Devamla) - Gelecek toplantıya veririz size. Siz söyleyin de gelecek defaya ben cevabını veririm.

GÜLSEN BOZKURT (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; esasında ben bu konu ile ilgili yaptığım bir ön çalışmada bu konular çok açıklık kazanmamıştır. 1937'de çıkan Fasil.229 zannediyorum bir yasa var ve o yasaya bağlı birtakım değişiklikler var.

TANER ETKİN (Yerinden)(Devamla) - Evet.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Bu değişiklikte en son söylediğim 1991 yılındaki değişiklikti ve bu yasaya bağlı değişiklikler uyarınca köylerde alınması kararlaştırılan veya yasal olarak uygulanması gereken vergiler bellidir. En çok 100.000 liraya kadar ve yeni değişiklikle de bunun 500.000 liraya kadar yükseltilmekte olduğunu ben yine takip etmiştim. Yalnız burda yeknasaklık bakımından köyler Kıbrıs'ta sadece iki tane köy değil, örneğin benim kendi yaşadığım veya orda bulunduğum bir Gönyeli Belediyesi aydınlatma ve çöp vergisi olarak 900.000 lira en yüksek rakamı koyarken, iki tane köyde bunun 2 milyona kadar yükseltilmesi zannediyorum çok doğru bir olay değil ve de vatandaşlar şikayet ediyor açıkça burda kişilere özel, burda 2 milyona kadar konan limit kişilere göre değişiyor. Bu sigortalıların bazılarında daha düşük bazılarında 2 milyon olarak talep ediliyor ve bu köyde büyük bir rahatsızlık sebebi oluyor.

TANER ETKİN (Yerinden)(Devamla) - Beylerbeyi'nde mi?

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Evet ve bu en son olan da çıkarılan bu tüzük, tabii bu tüzük neye göre çıkarıldı? Kaymakamın onayı ile, onay alındı denen tüzük Ozanköy ve Beylerbeyi için 2 milyona kadar para talep ediliyor ve bu kişiler tabii ki oradaki Muhtarın ve İhtiyar Heyetinin kişilere, kime ne uygun görmüşse öyle isteniyor. Bu büyük bir rahatsızlık kaynağı köyde.

TANER ETKİN (Yerinden)(Devamla) - Kişilere göre olmaması lazım.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Kişilere göre olmaması lazım. Bunun bir kıstası olması lazım ve burda açıkça partizanlığın da girdiğini söylüyorlar ordaki köylüler.

MUSTAFA AKINCI (Legkoşa)(Yerinden) - Kaymakam da kabul ediyor bunu, bağış adı altında alınıyor.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Ve kaymakam da bunu kabul ediyor.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Bağış adı altında.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Ve bağış olarak toplanmaya başlanmış bu. Bunun bir açıklığa kavuşması lâzım zannediyorum. Belediyelerde bile bunun 900 bin lira olması ve iki köyde 2 milyona kadar yükseltilmesi, zannediyorum çok uygun bir tüzük değildir bu. Tüzük de nasıl yapıldıysa, onu... Evet, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bozkurt.

Başka sözlü sorusu olan var mı? Sayın Karagil, buyurun.

MEHMET EMİN KARAGİL (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aşağıdaki sözlü sorumun, Başbakan veya ilgili Bakan tarafından cevaplandırılmasını rica ediyorum.

Bundan bir süre önce Akdoğan köyünde, üç kişilik bir aile, hâlâ oturdukları konut başkasına devredildiği için, mahkeme kararı ile önce sokağa atılmış, daha sonra köy halkının da müdahalesi ile geçici olarak tekrar aynı konuta yerleştirilmişti. Bir anne ve iki küçük çocuğundan müteşekkil bu aileyi iskân edebilecek herhangi bir çözüm düşünüldü mü? Akdoğan köyünde iskân edilebilecekleri rezerv kaynak var mıdır? Eğer varsa, bu aileye bir konut tahsis etmek için bir çalışmanız var mıdır?

Bir sorum daha var.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN KARAGİL (Devamla) - Aynı şekilde, cevaplanmasını istediğim ikinci bir sorum: Son günlerde, basın-yayın çevrelerinde yoğun olarak tartışılmakta olup büyük huzursuzluklara neden olan basın kartları takdimi konusunda haksahibi olanlar, neden peyderpey açıklanmaktadır? Gerekli koşullara uyulmadan dağıtıldığı ileri sürülmektedir. Bunun gerçeklik payı var mıdır?

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)-
İlgili Bakan yoktur yalnız.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Birinciye ben cevap verebilirim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Etkin.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arkadaşımızın gündeme getirdiği sorunu yakından biliyorum, takip ediyorum. Bu nedenle, kısa bir bilgi vermek istiyorum size.

Sözkonusu aile, evli olduğu eşinin vefatı ile, ama vefat etmeden evvel, aralarındaki bir aile anlaşmazlığı nedeni ile bir ayrılık olayı da oluyor. Fakat ayrıldığı ve daha sonra vefat eden eşinden çocukları da olan, iki çocuğu da olan bir vatandaşımız, adı geçen, adını verdiniz mi bilmiyorum, aile veyahut kadın...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)-
Sözkonusu aile.

TANER ETKİN (Devamla) - Sözkonusu aile.

Şimdi ölen eş, ayrılık olayı ile birlikte sözkonusu evi, kardeşine hibe eder. Belki satar. Ama hibe edilmiş gibi muamele görür ve tapusu da kardeşine geçer. Aile o evde oturmaktadır. Kadın, çocukları ile birlikte o evde oturmaktadır. Tapuyu alan, yine aileden olan eşin kardeşi Londra'dadır, ama tapusu bendedir, ev işgal altındadır diye mahkemeye müracaat eder. İki vatandaş arasındaki bir dava konusu gibi gündeme gelir. İskân buna müdahil olamaz. Haberi de olmaz başlangıçta. Vatta ki mahkeme sadece bu konu ile ilgili olarak karar verir ve tahliye kararı verir, mahkemenin emrinin yerine gelmesi gerekirdi. İcra memurları gider ve hakikaten bu aileyi tahliye ederler. Ama konuyu yakından bilen köylü vatandaş, buna tepki gösterir. Bu tepki sonunda durum şu hale gelir.